

Silta

Tamperelainen
seurakuntalehti

Toukokuu 2023

Nuorten aikuisten
usko on eettistä ja
hakee uusia
ilmaisutapoja
Sivut A 6–7

silta.fi

Jääkiekkopioneeri
Lasse Oksanen:

Henkinen puoli ratkaisee

Sivut A 8–10

Kuva: Rami Marjamäki

Kuva: Asta Kettunen

Puhuttivatko
arvot
eduskunta-
vaaleissa?

Sivu A 3

Kuva: Ernil Bobbyev

Toivon
vuonna
rakennetaan
tulevaisuutta
yhdessä

Kuva: Rami Marjamäki

Lintuharrastus
antaa
ymmärrystä
luonnosta

Sivu A 14

PÄÄKIRJOITUS

Kirsi Airikka
päätoimittaja

Tampere 3.5.2023

Toukokuu on täynnä toivoa

Tämä toukokuun Silta on täynnä toivoa. Toivon käsite toki kuuluu kristillisyyteen ja kevääseen, mutta yksi syy toiveikkaalle seurakuntalehdelle on Toivon vuosi, joka alkaa evankelis-luterilaisessa kirkossa 4. kesäkuuta.

Samana pyhänä myös kaikissa Tampereen kirkkoissa vietetään Toivon vuoden aloitusmessua. Tuomiokirkon juhlamalanpalvelus radioidaan kaikkien suomalaisten kuultavaksi.

Jumalanpalvelusten lisäksi tässä lehdessä kerrotaan tapahtumista, jotka ovat osa Tampereen seurakuntien teemavuoden tarjontaa. Esimerkiksi Toivon silmukat -käsityöt kaunistavat toukokuussa ja kesäkuun alussa Aleksanterin kirkon puistoa, ja tapahtuma huipentuu Kansanlaulumessuun 4. kesäkuuta Aleksanterin kirkossa.

Toivon vuonna rakennetaan toivoa ja tulevaisuutta yhdessä. Toivoa todella tarvitaan, sillä viime vuodet ovat olleet vaikeita ihmisille monellakin tavalla. Korona ja Ukrainan sota ovat herättäneet huolta ja pelkoa, ja moni on myös menettänyt läheisensä.

Useat vähävaraiset ihmiset ovat joutuneet entistä pahempaan talousahdinkoon hintojen nousun takia. Ei ole ihme, että moni voi huonosti, jaksaminen on koetuksella ja mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet.

Mitä sitten on juhluvuoden tarkoitus? Vastauksen muotoilee pastori, johtava asiantuntija Jussi Laine Tampereen seurakuntien Kehittämispalveluista.

Onkin voimaannuttavaa pysähtyä hetkeksi, ja miettiä, mikä omassa elämässä on hyvin.

”Tavoitteena on, että mahdollisimman moni tamperelainen löytää uusia aiheita toivoon ja mahdollisuuksia rakentaa sitä yhdessä. Toivoa tarvitaan joka hetki, se auttaa näkemään mahdollisuuksia ja hyvää tässä hetkessä, joiden avulla nähdä tulevaisuuteen, ikuisuuteen asti.”

Onneksi näyttää siltä, että jo toivosta puhuminen tekee hyvää ihmisille. Vaikka aurinkoisella kevätsäälläkin oli osuutensa asiaan, en ole pitkään aikaan nähnyt niin paljon hyväntuulisia ihmisiä kuin Sillan toivojuttuja tehdessämme.

Ihmeellisintä oli, että koimme ystävällisyyttä ja kohtasimme hymyileviä kasvoja, vaikka pysäytimme ja ”häiritsimme” ihmisiä kaduilla gallupia tehdessämme. Valokuvaaja Emil Bobyrev puki sen sanoiksi: ”Se (juttukeikka) oli ihmeellisen lämmin.”

Hienoa on huomata, että pienetkin asiat antavat ihmisille toivoa ja auttavat jaksamaan arjessa. Onkin voimaannuttavaa pysähtyä hetkeksi, ja miettiä, mikä omassa elämässä on hyvin.

Monille esimerkiksi usko Jumalaan, luonnon herääminen talviunesta, lintujen laulu ja läheiset ihmiset antavat toiveikkautta. Mukava ajatus on, että Toivon vuosi toivottavasti antaa meille voimia myös marraskuun pimeydessä ja räntäsateessa.

Tampereen seurakunnat ja Silta kutsuvat kaikkia tamperelaisia mukaan etsimään, löytämään ja tekemään toivoa yhdessä. Vuosi huipentuu Kirkon juhliin toukokuussa 2024 Tampereella. Juhlien tunnuslause on *Toivon voimalla*. Toiveikasta toukokuuta! ♦

Toukokuu

TULEVAT PYHÄT 7.5.–4.6.2023

7.5. Jeesuksen hyvästely

Jeesus on matkalla Isän luo taivaaseen, ja sinne hän kutsuu sinutkin. (Joh. 17:6–10)

14.5. Jeesuksen rukouskoulu

”Teidän Isänne kyllä tietää”, lupaa Jeesus. Silti kannattaa pyytää ja kiittää, sillä rukous muuttaa myös sinut itsesi. (Matt. 6:5–13)

18.5. Helatorstai

Luukkaan uusimman kirjan alku on vauhdikas. Jeesus lähtee pilvellä taivaaseen, ja valkopukuiset enkelit hätistelevät seuraajat eteenpäin: ”Mitä te siinä seisotte katselemasa taivaalle?” (Ap. t. 1:1–11)

21.5. Jumalaa etsimässä

Myrskystä tai maanjäristyksestä tai polt-

tavasta tulesta et Jumalaa löytänyt, mutta lempeässä tuulen huminassa saat hänet kohdata. (1. Kun. 19:8–13)

28.5. Helluntai, kirkon syntymäpäivä

Hämmästyksesi valtasi kaikki, sillä jokainen ymmärsi mitä puhuttiin. (Ap. t. 2:1–13)

4.6. Yhden Jumalan kolmet kasvot

”Minä olen viinipuu, te olette oksat”, kuvailee Jeesus. Hän kutsuu kasvamaan hänessä virtaavasta elämästä. (Joh. 15:1–10)

**Härmälänsaari
Soi ke 24.5. kello 18.
Musiikkia, yhteislaulua,
runoja, tarjoilua. Sateella
Härmälänrannan
Verstaalla,
Vihurinkatu 3**

EDESSÄ TOIVON VUOSI

Kauan sitten toukokuussa poikani muisti saaneensa mummolassa mansikoita ja meni nykimään mummun hameenhelmaa: ”Mummu, hae mansikoita.” Mummu selitti asian kauniisti: ”Mansikat nukkuvat vielä talviunta.” Seuraavalla silmäyksellä näin pojan sukajalassa savisella pellolla huutamassa jokaiselle mansikantaimelle erikseen: ”Heläys, heläys.” Hän ei osannut edes ärrää sanoa. ”Heläys!” Ystävänä. Toivo näkee huomisen mansikat. Toivo on kykyä haluta, että huomisen olisi.

PALSTAN TEKSTIT: **Matti Huotari**

Kuva: Shutterstock

HELMI

”Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te etsitte minua, ja te löydätte minut! Koko sydämeštänne te etsitte, ja minä annan teidän löytää itseni. Minä käännän teidän kohtalonne ja kokoan teidät kaikkien kansojen seasta, kaikkialta.” (Jer. 29:11–14)

Kuva: Asta Kettunen

6 kysymystä

Ympäristöaiheinen vaalipaneeli kokosi Vanhan kirkon täyteen väkeä. Tilaisuuden avasi pastori Olli Viljakainen. Tentattavina olivat Oras Tynkkynen (vihr.), Sirpa Pursiainen (kd.), Minna Minkkinen (vas.), Janne Pulkka (kesk.) Sofia Julin (sd.), Pauli Kiuru (kok.) ja Sami Kymäläinen (ps.).

Nousivatko oikeat asiat esille eduskuntavaaleissa?

1 Miltä eduskuntavaalikamppailu vaikutti, tutkija Veli-Matti Salminen

Kirkon tutkimus ja koulutus -yksiköstä?

– Puolueet kävivät aika ”perinteiset” vaalikampanjat. Hallitus- ja oppositiopuolueiden kiista kärjistyi varsin pian talouskysymyksiin, ja mediakeskustelu vietiin siihen asetelmaan, että vastakkain ovat tiukka taluskuri ja velanotto.

– Arvokysymyksissä ei päästy kovin syvälle. Puolueiden ja ehdokkaiden sijoittelu arvokartalle, jota esimerkiksi Helsingin Sanomien vaalikone hyödynsi, oli hyvä analyysiapu näiden vaalien ehdokasvertailuissa.

2 Tulivatko seurakunnissa puhuttaneet asiat tarpeeksi esiin?

– Jos ajatellaan, että kirkon mission ytimessä ovat lähimmäisenrakkautta, kaikille kuuluva ihmisarvo ja kestävä suhde ympäristöön, niin näitä teemoja ei oikein voi korostaa liikaa.

– Ongelmallista on, jos universaalien ihmisoikeuksien ja sosiaaliturvan puolustaminen nähdään vain vasemmostopuolueiden ja ympäristöteemat pelkästään vihreiden intresseinä, kun kyseessä ovat kuitenkin läpileikkaavat ja elämän säilymisen kannalta elintärkeät teemat.

– Puolueita olisi saanut haastaa enemmän näiden osalta.

3 Tampereen seurakunnat oli osajärjestäjänä yhdessä vaalipaneelissa ja toisessa tarjosi tilat. Millaisia merkityksiä kirkkoissa järjestetyillä vaalipaneeleilla on?

– Vaalipaneelit kirkkoissa osoittavat, että kirkko on osa yhteiskuntaa ja osallistuu keskusteluun yhteiskunnallisten asioiden hoitamisesta. Eikä pelkästään osallistu, vaan toivottavasti myös avaa uusia keskustelujä.

– Kun vaalipaneelin areena on kirkko, kysymyksenasettelut voidaan muotoilla kirkon arvojen näkökulmista.

4 Kirkko myös järjesti arvokeskustelun. Onko kirkko aktivoitunut vaaliasioissa?

– Voisi sanoa kirkon aktivoituneen yhteiskunnallisesti ylipäänsä enemmän itsenäisenä toimijana kuin julkisoikeudellisenä instituutiona. Pidän tärkeänä, että kirkko profiloituu vahvemmin arvolähtöisenä toimijana.

– Hallitusohjelmataivoiteilla sen pitää haastaa nyt muodostettava hallitusta painottamalla yhdenvertaisuutta, solidaarisuutta, uskonnonvapautta ja yhteisymmärrystä sekä ekologisesti kestävä elämäntapaa.

5 Uusi kirkkolaki tulee voimaan heinäkuun alussa. Se muun muassa parantaa seurakunnan jäsenten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia. Miltä laki vaikuttaa, juristi ja kirkolliskokousedustaja Wiking Vuori?

– Uusi kirkkolaki näyttää hyvältä, erityisesti sen takia, että se tulee lopulta-kin voimaan.

– Lakia on tehty kaksi vuosikymmentä, ja se on hidastanut monia tärkeitä uudistuksia kirkon sisällä. Siksi on hienoa, että nyt päästään puhumaan varsinaisista uudistuksista, kun on uusi laki, johon muutokset voi tehdä.

6 Olivatko kirkkolakiin liittyvät asiat esillä vaalikentillä?

– Kirkkolaki ei havaintojeni perusteella juuri eduskuntavaaleissa puhuttanut. Tämä johtunee siitä, että vanha eduskunta lunasti antamansa lupauksen kirkolle vaalikauden viimeisillä ruuhkaisilla viikoilla ja vei kirkkolain maaliin.

– Pitkään jännitettiin, ehtiikö laki käsitteilyyn ennen vaaleja vai alkaako työ alusta. ♦

Asta Kettunen

MM-kiekon kisakatsomo kirkkoon

Vanhassa kirkossa järjestetään jääkiekon MM-kisojen aikaan ”Old Church & Old School Hockey” -tapahtumia, joissa katsotaan jättikuvaruudulta Suomen otteita. Vieraina on vanhoja suomalaisia jääkiekkoleijonia.

Tapahtumat alkavat perjantaina 12.5. Ennen ottelua kello 15.20 on tarjolla kisakonsertti, jossa Suomi–USA -pelitunnelmiin vie pitkän linjan bluegrass-yhtye Jussi Syren & The Groundbreakers.

Konsertin jälkeen on tarjolla kahvit. Myynnissä on Mummon Kammarin tekemiä Suomi-fanituotteita, joiden tuotto menee hyväntekeväisyyteen.

Lauantaina 13.5. paikalle saapuu ennen ottelua jääkiekkoleijona #72 Veli-Pekka Ketola. Maanantaina 15.5. kiekkoleijona #79 Juhani Tamminen johdattaa Suomi–Ruotsi-otteluun.

Tiistaina 23.5. ottelun alla tulee haastateltavaksi jääkiekkoleijona #167 ja valmentajalegenda Rauno Korpi.

Konsertteihin ja kirkon kisakatsomoon on vapaa pääsy.

Sunnuntaina 28.5. kello 13 eli ennen mitalipelejä Vanhassa kirkossa järjestetään myös englanninkielinen kisamesu, jonka yhteydessä Elvis-tulkitsijana tunnettu Aron eli Juha Leppänen esittää Elvis Presleyn musiikkia.

Tapahtumaa on organisoimassa Tampereen seurakuntien kaupunkiteologi **Jiri Santaharju**.

– Haluamme tarjota turvallisen ja päihtetöntä paikan, jossa jokainen voi päästä nauttimaan kisatunnelmasta. Urheilu tuo meitä ihmisiä yhteen, ja mikä sen parempi paikka tulla yhteen kuin kirkko, jossa voi jännän paikan tullessa vaikkapa laittaa kädet ristiin, hän kertoo.

Kuva: Jiri Santaharju

Tampereen seurakunnat on jälleen mukana jääkiekon MM-kisojen kisatunnelmassa.

Suunnitelmat uusiksi palon takia

Pari viikkoa sitten tapahtuneen Kaukajärven entisen seurakuntatalon tulipalon aiheuttamia jatkotoimia selvitetään. Talon omistavan yrityksen oli tarkoitus kierrättää iso osa materiaaleista uudessa kerrostalossa, jonka rakentamisen piti alkaa syksyllä.

Hankekehityspäällikkö **Janne Kivimäki** Pohjola Rakennuksesta pitää tapahtumaa todella harmillisena.

– Purkutöitä ei ehditty aloittaa, joten mitään materiaaleja ei ole varastossa.

– Kissanmaan kiertotaloushankkeen osalta joudumme siis ottamaan aikalisän ja miettimään uusia ratkaisuja. Seurakuntatalon tontille tulevat hankkeet etenevät aikataulun mukaisesti, Kivimäki toteaa.

Kaija Karvala Eteläisen seurakunnan kirkkoherraksi

Eteläisen seurakunnan kirkkoherraksi on valittu Eteläisen seurakunnan johtava kappalainen Kaija Karvala.

Valinnan teki Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli 12. huhtikuuta. Ehdollista virkaan oli myös Eteläisen seurakunnan vt. kirkkoherra Ari Rantavaara.

Valinta on historiallinen, sillä Karvala on ensimmäinen kirkkoherran vakinaiseen virkaan valittu nainen Tampereella. Valinta tehtiin poikkeuksellisesti Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulissa, sillä Eteläisen seurakunnan seurakunta-neuvoston välillisessä vaalissa 23. maa-

liskuuta kahden ehdokkaan äänet menivät tasan 8–8.

Kaija Karvala, 49, on toiminut pastorin tehtävissä vuodesta 2001. Tampereen seurakunnissa hän on työskennellyt vuodesta 2006 lähtien ja kappalaisen virassa vuodesta 2014 alkaen.

Kuvat: Ernil Bobbyrev

Anna Mikkonen (vas.), Mirka Vuorensivu, Kirsi Jokinen ja Riikka Mattila kutsuvat yhteisöjä ja yksityisiä ihmisiä mukaan Toivon silmukat -tapahtumaan Aleksanterin kirkkopuistoon.

Pyynikin kirkkopuistoon neulotaan toivoa

Kuukauden mittainen käsityötapahtuma Toivon silmukat levittäytyy Pyynikin kirkkopuiston lehmuskujalle toukokuussa. Kyseessä on osallistava ympäristötaide, jossa puihin tehdään neulegraffiteja.

Niistä rakentuu yhteinen taideteos ja värikäs pyhiinvaelluskohde, joka on avoinna ympärivuorokautisesti. Työt ovat esillä 4. kesäkuuta saakka. Kuka tahansa voi osallistua tapahtumaan tekijänä ja kokijana.

– Toivon silmukat kutsuu kaupunkilaisia silmukoiden vallankumoukseen, kuvailee Aleksanterin kirkon pappi **Riikka Mattila** tapahtuman filosofiaa.

Osallistujat tekevät tahoillaan neuletöitä joko virkkaamalla, neulomalla, punomalla tai muilla käsityömenetelmillä. Töitä ripustetaan Aleksanterin kirkon ja koulujen vä-

lissä olevan puistokäytävän lehmuksiin vielä 5. ja 10. toukokuuta, ja tekijäksi voi yhä ilmoittautua. Puistokäytävä alkaa Aleksanterin kirkon läheltä Hämeenpuistosta ja päättyy Mariankadulle.

Kävijät voivat osallistua myös taidevaellukselle neulegraffitien ja Pyynikin puiden äärellä kolmesti toukokuun aikana. Taidevaelluksen toteuttaa Pyhiinvaellus Tampere. Toivon silmukat -tapahtuman järjestää Tuomiokirkkoseurakunta yhteistyössä Mummon Kammarin kanssa.

Toivo on valoisa teema

Kaikkia käsitöitä yhdistää sama teema, toivo.

– Kutsumme neuletöiden tekijöitä ja kokijoita yhteiseen tekemiseen ja toivon merkitysten äärelle, sanoo Riikka Mattila.

Hän muistuttaa, että silmukoiden luominen on toivoa luovaa tekemistä ja käsityöt vastaliikettä kiireelle ja sosiaalisen median selaamiselle.

– Neulominen, virkkaus ja muut käsityöt kutsuvat riippämännäkin tekijän asettautumaan kiireen ulkopuolelle keskittyneeseen hitauteen ja hiljaisuuteen, pohtii Mattila. Hartaasti ja rakkaudella valmistetut tekstiilit ovat vastakulttuurista pikamuodille.

– Käsin valmistetut asusteet ja vaatteet ovat paljon enemmän kuin pukimia. Ne ovat rakkautta ja rukouksia, joihin voi pukeutua.

Neulegraffititeos tehdään Tampereen kaupungin luvalta, ja siitä on jo etukäteen iloitettu.

– Hienoa, että teette tällaisen tapahtuman. Puistot on tarkoitettu kaupunkilaisten käyttöön, hymyilee kaupungin puista vastaava ympäristösuunnittelija **Jyrki Lehtimäki**.

Hän muistuttaa, ettei puihin tule kiinnittää mitään naulatan tai niitaten.

– Tässä on esimerkiksi kaupungin vanhin lehtikuusi, Lehtimäki osoittaa upeaa yksilöä Pyynikin kirkkopuistossa. ♦

Elisa af Hällström

Anna Mikkonen lähti mukaan Löytöretki luovuuteen -ryhmään, koska siellä pääsee kokeilemaan monenlaista tekemistä.

Toivon silmukat -tapahtumaan voivat osallistua yksityishenkilöt ja käsitöitä tekevät yhteisöt. Yhteisöt voivat varata puistosta työtä varten oman puun. Yksityishenkilöt voivat osallistua pienellä käsityöllä, joka kiinnitetään puuhun muiden töiden kanssa. Ohjeet ja ilmoittautuminen 9.5. saakka: tampereenseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta

Toivon silmukat 4.6. saakka Pyynikin kirkkopuistossa. Taidevaellus: pe 5.5. kello 17.30, to 11.5. kello 18 ja ti 16.5. kello 18

Harjun seurakunta avaa ovensa sateenkaaripareille

Harjun seurakunta on päättänyt avata ovensa sateenkaaripareille. Jatkossa seurakunnan tilat ovat käytettävissä vihkimiseen, avioliiton siunaamiseen ja häätöjuhlan järjestämiseen kaikille pareille heidän sukupuoleensa katso-matta.

Harjun seurakuntaneuvosto teki asiasta päätöksen kokouksessaan 22. maaliskuuta. Aloitteen asiasta teki Harjun seurakuntaneuvoston Kaikkien kirkko -ryhmä. Päätös syntyi seurakuntaneuvostossa äänestyksen jälkeen äänin 10–7.

Länsi-Tampereella toimivan Harjun seurakunnan kirkkoja ovat Pispalan kirkko, Tesoman kirkko ja Lielahden kirkko. Samaa sukupuolta olevien parien vihkiminen on Tampereella mahdollista myös Tuomiokirkkoseurakunnan kirkoissa Tampereen keskustassa.

Toivoa, iloa, osallisuutta ja uudistumista

Mielen Avoin Opisto ja Avoin Paja Inspis ilmoittautuivat ensimmäisenä yhteisönä mukaan Toivon silmukat-tapahtumaan. Käsitöitä Aleksanterin kirkon puistoon on lupautunut tekemään Löytöretki luovuuteen -ryhmä.

– Toivo on iso osa meidänkin toiminta-ajatustamme, ja siksi innostuimme mukaan, kertoo vertaisohjaaja, koordinaattori **Kirsi Jokinen**.

Jokisen mukaan toiminnassa näkee usein ihmisiä, jotka ovat kärsineet monenlaisista haasteista ja ongelmista elämässään. Moni onneksi saa apua ja vertaistukea ryhmästä. Toivo on kaikkia yhdistävä asia, ja elämää ylläpitävä voima.

– Muita voimasanojamme ovat, ilo, osallisuus ja uudistuminen, ja siksi tapahtuma sopii niin hyvin juuri kevääseen.

Löytöretki luovuuteen -ryhmän neulehankkeen työnimi on: Sinun tarinasi on tärkeä.

– Jokaisella on oma tarinansa. Ne ovat kaikki arvokkaita, ansaitsevat tulla kuulluiksi, ja tässä tapauksessa vielä nähdäksikin, pohtii Jokinen.

– Käsitöitä tehdään Inspiksen avoimen pajan tiloissa ja yhteistyössä. Avoimeen pajaan ovat kaikki tervetulleita, lisää Inspiksen toimintaterapeutti, ohjaaja **Mirka Vuorensivu**.

Anna Mikkonen on nauttinut Inspiksen ryhmistä juuri siksi, että se on matalan kynnyksen paikka.

– Siellä pääsee kokeilemaan kaikenlaista tekemistä. Kun on muitakin ryhmäläisiä, syntyy innostus, että minäkin voisin kokeilla. Ei tule luovutettua niin helposti, kun on tukea ryhmästä, hymyilee Mikkonen, ja kertoo, ettei juuri ole harrastanut neulomista tai virkkaamista aiemmin.

Kirsi Jokinen lisää, että luovuus yleensä lisääntyy yhdessä tehdessä.

– Ei tarvitse osata mitään, on riittävä sellaisena kuin on. Meillä on myös aikomuksena käyttää kierrätysmateriaalia, esimerkiksi vanhoja pitsiliinoja, joten kaikkien ei tarvitse neulaa ja virkata.

Mirka Vuorensivun mukaan Inspiksen ajatuksena onkin, että jokainen voi tulla sellaisena kuin on.

– Ei ole olemassa virheitä, on vain odottamattomia lopputuloksia, siteeraa hän hymyillen vastuullisuusvaikutaja Outi Les Pyytä.

Kirsi Airikka

Mielen Avoin Opisto ja Avoin Paja Inspis ovat Mielen ry:n toimintaa. Lisää verkossa: mielen.fi

Sara Tuomola

Kristiina Haapanen

Kuvat: Emil Bodyrev

Niko Rantala

Tuomo Pynttari ja Katriina Puro

Leena ja Hemi Valtonen

Tommi Lundgren ja Lydia Lundgren

Mikä antaa toivoa?

Toivon vuoden alkajaisiksi **Sillan** toimitus kysyi kadulla ihmisiltä, mitkä asiat tuovat heille toivoa.

Sara Tuomolalle kevät sinänsä tuo vahvasti toivoa. Samoin ympärillä olevat ihmiset.

– Kannattaa myös keskittyä asioihin, joihin voi itse vaikuttaa. Ei kannata jäädä toivottomuuteen. Jokainen voi tehdä jotakin pientä, ja siitä voi syntyä jotakin isoa.

Kristiina Haapanen kertoo, että jo pienetkin asiat tuovat toivoa.

– Jo se, että aurinko paistaa, ja muistaa elää tässä hetkessä.

– Olen toki ollut huolestunut maailmantilanteesta, mutta se helpotti, että vähensin uutisten seuraamista. Uskon, että elämä kantaa.

Niko Rantalalle toivoa antaa usko huomiseen.

– Olen ollut jonkin verran huolestunut viime vuosina. Olen kuitenkin optimistinen persoona, ja uskon huomiseen.

Nuori pariskunta Helsingistä, **Tuomo**

Pynttari ja Katriina Puro, nautti huhtikuudesta auringonpaisteesta ja kävelemisestä Tampereen kaduilla.

Henkilökohtainen usko antaa toivoa Tuomo Pynttärille.

– Ja tällainen tyyppi tässä vieressä, lisää Pynttari ja koskettaa vieressään olevaa Katriina Puroa.

– Perhe antaa toivoa. Siitä on syytä olla onnellinen, sillä kaikilla ei ole perhettä, ja monet kärsivät yksinäisyydestä, hän lisää.

Lisäksi toivoa ja voimia molemmille tuovat musiikki ja liikunta.

Leena ja Hemi Valtonen olivat myös päiväkävelyllä Hämeenpuistossa.

– Kevät ja valo tuovat toivoa. Myös se, että olen toipumassa pitkästä sairausjaksosta, antaa toivoa, kertoo Leena Valtonen.

– Toivoa antavat pienetkin asiat – jo se, että jokin pieni juttu onnistuu hyvin, miettii Hemi Valtonen.

Tommi Lundgren työnsi rattaissa tyttärtään **Lydiaa**.

– Eniten toivoa antavat perhe ja lapset, ja yhteinen tekeminen perheen kanssa, kertoo viisilapsisen uusperheen isä.

– Isosisko tuo iloa minulle, sanoo Lydia Lundgren.

Toivosta halusi kertoa myös **Mummu**, joka ei kuitenkaan halunnut nimeään lehteen.

– Toivoa antavat päivien hyvät tapahtumat ja muiden ihmisten ajatteleminen. Haluan antaa toisille hyvää mieltä.

– Eräänä päivänä löysin kadulta kirjastokortin, ja vein se kirjastoon. Varmasti kortin omistaja oli iloinen.

– Haluan myös säästää omien läheisteni aikaa: autan tyttärtäni koiranhoidossa, että hänelle jää aikaa olla enemmän lastensa kanssa.

– Haluan myös tehdä kuolinraivauksen itse, ja parhaillaan hankkiudun turhasta tavarasta eroon nuorten yrittäjien avulla. Näin tavara ei jää läheisteni harmiksi, kun kuolen. ♦

Kirsi Airikka

Millenniaalien usko on eettistä ja hakee uusia ilmaisutapoja

Ovatko omakohtaista tulkintaa uskosta tekevät millenniaalit luterilaisuuden ongelma, vai institutionalisoitu luterilainen kirkko heidän ongelmansa?

1980- ja 1990-luvuilla syntyneet millenniaalit arvioidaan vähiten uskonnolliseksi sukupolveksi tämän hetken Suomessa. Heidän suhtautumisensa kirkkoon tuleekin jatkossa vaikuttamaan moneen kirkolle keskeiseen kysymykseen.

TT **Sini Mikkolan** ja TT Suvi-Maria Saarelaisen toimittama artikkelikokoelma *Millenniaalien kirkko. Kulttuuriset muutokset ja kristillinen usko* (Kirkon tutkimus ja koulutus 2023) kertoo siitä, mitä millenniaalit ja sen jälkeen syntyneet ajattelevat kirkosta, katsomuksesta ja tärkeistä elämän arvoista.

Mikkola luonnehtii kirjaa yhdeksi vastaukseksi kirkon viimeisen nelivuotiskertomukseen. Sen julkaisun jälkeen alettiin puhua vähän huolestuneestikin siitä, että millenniaalit ja heitä nuoremmat vieraantuvat kirkosta.

– Käymme kirjassa läpi sitä, mistä noissa kipupisteissä on kysymys, ja millä tavoin akateemisen tutkimuksen valossa voitaisiin päästä eteenpäin.

Tutkijan mielestä hedelmällinen lähestymistapa ei ole se, että millenniaalit ja postmillenniaalit nostettaisiin esille haastavina sukupolvina.

– Mieluummin kannattaisi kysyä sitä, miten kaikki voisivat tuntea kuuluvuutta joukkoon. Kirjamme haastaakin lukijoita pohtimaan moninaisuuden, moniäänisyyden ja inklusiivisuuden ympärille kietoutuvia teemoja.

Miesten ajattelusta moniäänisyyteen

Omassa artikkelissaan Sini Mikkola kysyy feministiteologiaan tukeutuen, ketä kirkossa puhutellaan, ja millainen on kirkollinen kielenkäyttö Jumalaan liittyen.

Tutkija kritisoi kirkkoa siitä, että edelleen rakennetaan liian paljon maskuliinisuuden varaan. Jumalasta voisi puhua moninaisemmin ja myös sukupuolineutraalisti.

Raamatusta, kuten kirkon historiasta, löytyy tästä runsaasti esimerkkejä.

– Kristillisessä traditiossa on paljon kuvastoa, jossa Jumalaa tarkastellaan esimerkiksi luojana ja kaiken hyvän lähteenä vailla sukupuoliasetelmia.

Feministiteologian leimallinen piirre on sen historialliskriittisyys. Se asettaa esimerkiksi auktoriteeteista lähte-

vät tekstit, valtarakenteet ja kielen käytön tavat historiallisiin yhteyksiinsä.

– Mikään kristillinen oppi ei ole syntynyt tyhjiössä. Se, mitä vaikka tietyllä Raamatun jakeella on jossakin historiallisessa tilanteessa ymmärretty, ei välttämättä vastaa lainkaan sitä, miten se tänä päivänä ymmärretään, Mikkola pohtii.

Tutkija huomauttaa, että, kristilliset opit ja niiden kehityskulut heijastelevat erityisesti kunkin ajan valta-asemissa olleiden miesten ajattelua.

– Näin kirkon moniäänisyys unohtuu. Luodaan kuvaa yhdestä oikeasta kristinuskon tulkinnasta, jota koko kirkko edustaa.

”On syntynyt tilanne, jossa uskonto voi olla, tai voi olla olematta, osa yksilön kokemusta itsestään.”

Mikkola haluaa kuitenkin lievittää niitä mahdollisia pelkoja, joita esimerkiksi feministiteologinen tulkintatapa saattaa joissakin herättää.

– Ei ole kyse siitä, että kristillisiä arvoja oltaisiin heittä-mässä romukoppaan. Kysymys on siitä, että jokaisen tulisi voida tuntea kuuluvuutta kirkossa.

Arvot ohittavat Raamatun arvoavan

Itä-Suomen yliopiston teologian osaston projektitutkija **Marjukka Laiho** käsittelee omassa artikkelissaan nuorten aikuisten arjessa tapahtuvaa eli elettyä kosmopoliittista teologiaa. Kyseinen teologia painottaa erityisesti etiikkaa ja arvoja.

Laihon tutkimukseen osallistui kaksikymmentä nuorta aikuista. Heidät tavoitettiin kahden suurimman kirkollisen kehitysapujärjestön kautta.

Vastaajat korostivat omaa henkilökohtaista kokemustaan ja tämänhetkistä tilannettaan niin omassa elämässään kuin yhteiskunnallisestikin.

– Uskonnollisen perinteen ja oman uskomisen välillä koettiin valintaa ja jatkumoa, mutta myös jännitteitä ja haasteita.

Raamattua ja siihen vetoamista olennaisempana nähtiin arjen kristillisyyttä sekä keskeisiin arvoihin sitoutuminen.

Esimerkiksi rakkauden kaksoiskäskey oli näille nuorille aikuisille tärkeä ohjenuora.

– Jos Raamatun tulkinta on ristiriidassa esimerkiksi jakamattoman ihmisarvon kanssa, niin silloin he priorisoivat ihmisarvoa ja oikeudenmukaisuutta. Tässä tilanteessa ollaan jopa valmiita luopumaan kirkosta, Laiho sanoo.

Toivon näkökulmat tärkeitä

Rakkaus loi nuorille eräänlaisen perustan, kun pohdittiin sitä, mitä kristinuskko ja uskomisen heille lopulta tarkoittavat.

Monilla haastatelluilla katse suuntautui henkilökohtaisen ja koetun rakkauden piiristä laajemmalle.

– Rakkaus haluttiin ulottaa kaikenlaisille ihmisille ja koko luomakuntaan. Moni otti esille myös seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt, Laiho sanoo.

Myös toivosta puhuminen tuntui näille nuorille aikuiselle luontevalta sen laajuuden ja ajankohtaisuuden vuoksi. Toivo koettiin kutsuvana ja yhteyttä rakentavana.

– Toivon näkökulmat olivat vastaajille tärkeitä paitsi ihmislämän, myös koko planeetan kannalta. Kirkolta toivottiin sanoja ja myös tekoja liittyen ilmastonmuutokseen ja ympäristökriisiin.

Yhteiskunnallisia kehityskulkujakin tulee ymmärtää

Nuorisotutkimusseuran vastaava tutkija **Tomi Kiilakoski** on perehtynyt muun muassa vuodesta 1994 toteutettujen Nuorisobarometrien kautta nuorten arvoihin.

Kuva: Aarne Ormio

Kirkossa pitäisi rohkaistua päivittämään uskon ilmaisuja ja hengellisiä käytäntöjä, sanoo Jyri Komulainen.

Kuva: Sami Penttilä

”Puhutaan asioista, jotka eivät kiinnosta nuoria, sellaisella kielellä, joka ei kiinnosta nuoria sellaisessa mediassa, joka sekään ei kiinnosta nuoria”, Tomi Kiilakoski summaa.

Marjukka Laihon tutkimukseen osallistuneet näkivät olennaisena arjen kristillisyyden ja keskeisiin arvoihin sitoutumisen.

Sini Mikkolan mukaan Jumalasta voisi puhua moninaisemmin ja sukupuolineutraalisti.

Moni etenkin nuoremmassa sukupolvissa odottaa kirkon tuovan esiin ihmisoikeuksien ja ympäristön kunnioittamisen. Kuva on George Floydin muistoksi Tampereen Keskustorilla järjestetystä mielenosoituksesta. Floyd kuoli Minneapolisissa pidätystilanteessa vuonna 2020.

Artikkelissaan hän pohtii sitä, miten nuoren sukupolven arvot ja elinolosuhteet voivat selittää uskonnollisuuden muutoksia.

Kiilakoski näkee ensinnäkin nuorten uskonnollisuudessa tapahtuneiden muutosten olevan eräänlainen poikkeus säännöstä.

– Suomalaisessa yhteiskunnassa on kuitenkin tyypillisempää pysyvyys kuin rajut muutokset sukupolvien välillä.

Tutkimusten valossa uskonto muuttuu yhä enemmän yksityiseksi asiaksi, ja uskontoa perustellaan yksilön tarpeista käsin.

– On syntynyt tilanne, jossa uskonto voi olla, tai voi olla olematta, osa yksilön kokemuksesta itsestään.

Tavoittavatko harmaantuvat päättäjät nuoret?

Kiilakoski sanoo, että nuoremmat sukupolvet arvostavat valinnanvapautta ja useimmat myös jakavat liberaaleja arvoja.

Koulutustasokin on noussut, ja nuorilla on vaurastumisen myötä paljon toimintamahdollisuuksia.

– Tämä on aiheuttanut sen, että moni kirkon kaltainen perinteinen toimija on joutunut kilpailuasetelmaan. Asioita yhä enemmän valitaan, eikä enää peritä kulttuurisena taustana.

Myös digitaalisuus on mullistanut asioita. Verkon kautta nuorilla on vaivaton pääsy hyvin moniin asioihin, myös monenlaisten katsomusten äärelle.

– Kasvattajat eivät voikaan enää kontrolloida nuorten saamaa tietoa. Perinteinen mediakaan ei pysty siihen, koska nuorilla on osaamista tuottaa itsekin sisältöä.

Kiilakoski nostaa esiin myös valtarakenteet. Ikäluokat Suomessa pienenevät ja päättävät elimet harmaantuvat sekä kirkollisella että maallisella puolella.

– Isossa kuvassa vanhemmat ikäluokat tekevät päätökset. Silloinhan nuorten näkökulmat eivät tule esille.

Nuorisotutkijan mukaan onkin vaara, että tästä syntyy ikävä kierre.

– Puhutaan asioista, jotka eivät kiinnosta nuoria, sellai-

sella kielellä, joka ei kiinnosta nuoria sellaisessa mediassa, joka sekään ei kiinnosta nuoria. Halu vaikuttaa asioihin ei tästä kaikesta ainakaan kasva.

Uushindulaisuuden joustavuus tehoa nykyajassa

Kirkon tutkimuksen ja koulutuksen johtavan asiantuntijan, dosentti **Jyri Komulaisen** artikkelin aiheena on etsijyys uskonnollisena optiona, eli mitä kristinusko voisi oppia uushindulaisuudesta.

Niin sanottuja uskonnollisia etsijöitä on ollut aina, mutta heidän määränsä on lisääntymässä. Tutkimusten mukaan 1980–90-luvuilla syntyneiden keskuudessa esimer-

”Asioita yhä enemmän valitaan, eikä enää peritä kulttuurisena taustana.”

kiksi vaihtoehtoiset ja uushenkiset uskomukset kiinnostavat yhä enemmän.

Komulaisen mukaan juuri uushindulaisuus tarjoaa erityisen osuvia vastauksia sellaiseen uskonnolliseen kysyntään, joka on nousussa kyseisten sukupolvien keskuudessa.

– Läntiseen maailmaan jo 1800-luvun lopussa tullut uushindulaisuus on löytänyt oman ekologisen lokeronsa länsimaisesta kulttuurista. Viimeistään 1960-luvun hippiaikana aasialaisten uskontojen käsitteitä ja symboleita tuli meilläkin tunnetuksi.

Uudemmissa idän liikkeistä Komulainen ottaa esimerkiksi halauksistaan tunnetun intialaisen Äiti Amman, joka saavutti myös Suomessa varsin suurta suosiota tämän vuosikymmenen alussa.

– Amman seuraajia tutkinut Johanna Ahonen on havainnut, että karismaattisen Amman halaus synnyttää tunteen siitä, että hän arvostaa seuraajiensa emotionaalisia tunteita.

Joustavuus on uskonnolliselle liikkeelle usein etu. Amman liikkeessä korostetaan yleispätevää avoimuutta ja uskonnollista suvaitsevaisuutta.

Hänen seuraamisensa ei automaattisesti johda eroamiseen evankelis-luterilaisesta kirkosta, vaan eräänlainen ”kaksoisjäsenyys” on mahdollinen.

– Olen ajatellut, että jos haluaisin perustaa menestyvän uskonnon, niin kopioisin Amma-liikkeestä monia asioita. Se on rakenteeltaan yksinkertainen, notkea ja sopii hyvin tähän jälkimoderniin aikaan, dosentti miettii.

Ilmaisuja ja käytäntöjä päivitettävä

Komulainen arvioi, että myös ev.lut. kirkolla on perinteensä paljonkin lähtökohhta kokonaisvaltaisen evankeliumin elämiseen todeksi ajanmukaisilla tavoilla.

– Miten voitaisiin kuvata kristityn elämäntapaa avoimena ja vetovoimaisena sen sijaan, että kristittyinä olemisen samastuisi erilaisten sääntöjen noudattamiseen tai että kirkkoon liittymiseen kytkeytyisi kokemus byrokratiasta?

Esimerkiksi uushindulaisuuden kehollisuudesta ja notkeudesta voisi olla jotakin opittavaa.

– Uutta voisi ammentaa esimerkiksi ekofeminismistä, tai sellaisesta mystiikasta, joka pystyy juhlimaan luomakuntaa ja sen moninaisuutta.

Komulainen huomauttaa, että moni etenkin nuoremmassa sukupolvissa odottaa kirkon tuovan esiin ihmisoikeuksien ja ympäristön kunnioittamisen.

– Kirkossa pitäisi vain rohkaistua päivittämään uskon ilmaisuja ja hengellisiä käytäntöjä peilaten kristillistä traditiota oman aikamme sosiaalisiin muutoksiin. ♦

Vesa Keinonen

"Silloin tehtiin jotain kaiken aikaa", muistelee Lasse Oksanen lapsuuttaan ja nuoruuttaan. Käden taidot karttuivat sekä Viinikan kirkon kellarissa pidetyssä puutyökerhossa että ammattikoulussa. Lastenlapset ovatkin nimittäneet häntä "Ihmemies MacGyveriksi", kun puusta on syntynyt muun muassa kilpiä ja miekkoja heidän leikkeihinsä.

TÄRKEIMMÄT OVAT SITKEYS, SINNIKKYYS JA PELIHALU

”Ihmisellä täytyy olla periaatteita. Mutta jos kuulee uutta, pitää osata vaihtaa mielipidettään.” Tämä on yksi 80-vuotiaan jääkiekkotähden ja entisen yrittäjän elämänohjeista.

TEKSTI: Asta Kettunen KUVAT: Rami Marjamäki

Oli 1940- ja 1950-luvun vaihde. Keittiön ikkunasta näkyi muita lapsia jäällä. Kakkosluokkalaisena Viinikan kirkon naapuriin muuttanut **Lasse Oksanen** puki luistimet jalkaan jo kotona, ja liittyi porukkaan.

– Ei silloin nuorena ymmärtänyt, kuinka teräviä niiden terien pitäisi olla, hän hymyilee.

Kirkkorakennuksen uumenissa oli puutyöhuone, johon lapsilla oli lupa mennä koulun jälkeen harrastamaan nikkarointia. Poikakerhoissa käytiin, ja poikailloissa muun muassa katseltiin Chaplin-elokuvia. Silloin talo tuli tutuksi, ja siksi Oksanen liikkuu yhä sen sokkeloissa kuin kotonaan.

Retkillä suunnattiin tutustumaan kirkkoihin eri puolille Suomea tai mentiin metsään sotilasteltaan viideksi päiväksi. Kiekkolegenda lähettääkin terveisiä nykykirkolle siitä, että se voisi onkia nuoria toimintaan, järjestämällä esimerkiksi mopojenrassaus-työpajan ja yhden-kahden tunnin ajot kaksimiehisin joukkueen, vaikka Ahvenistolla.

– Sellainen sitoisi tekemisen juttuun ne, jotka eivät ole kiinnostuneita urheilusta vaan esimerkiksi moipoista. Olkoon mikä harrastus tahansa, se sitoo. Silloin löytyy samantyyppisiä kavereita, samoin kuin vaikka kirjakerhosta tai pianonsoitosta.

Ykkösluokkansa Lasse oli käynyt Tuomiokirkon vaikutuspiirissä, ”Jussin koulussa”. Aleksanterinkadun kadulla oli tuolloin jää, ja Sorsalammen päällä pystyi harjoittelemaan liukumista potkukelkan avulla.

Jääkiekon pariin veti kiinnostus lajiin.

– Sekin vaikutti, että olin ainoa lapsi. Joukkueurheiluhan on kuin perhe, ja joukkue oli perhettäni.

– Seuraan liityin ehkä 13-vuotiaana, Ilves-pelaaja muistelee.

Leppämäilä ja pyykkiseiväs

Varusteet eivät lapsuudessa olleet nykyisen moiset. Eno oli veistellyt kuusivuotiaalle mailan lepästä. Ke-

sällä pelattiin jalkapalloa ja hypättiin seivästä naisten pyykkiseiväillä.

Kodin ja Viinikan kirkon välissä sijainnut avoin kenttä sai ensin piirretyt punaiset viivat, sitten matalat laidat ja vasta sitten kaukalon. Sen jälkeen pelaaminen lähti kehittymään.

”Eniten oppii kuuntelemalla viisaampia. Eikä niin, että itse paahtaa mielipiteitään, koska kukaan ei tiedä kaikkea.”

– Vuonna 1956 tuli ensimmäinen tekojäärata Suomeen, Koulukadulle. Ennen oli aina odotettu luonnonjäitä, mutta nyt jääkausi piteni huomattavasti, kuukauden verran molempiin päihin vuotta.

Siieltä eteenpäin Oksanen suuntasi polkupyörällä Koulukadun tekojäärälle, jossa sen aikaiset treenit pidettiin.

– Mutta kun Kanadassa ja USA:ssa tekojäitä oli ollut jo 1920–30-luvuilla, siellä oltiin kukonaskel edellä.

Tuona aikana kansainvälisestä kehityksestä jälkeen jääminen vain ruokki nälkää. Hakametsän jäähalli rakennettiin vuonna 1965. Jo samana vuonna Ruotsin kanssa pelattiin Tampereella tasan 2–2, ja laji alkoi kehittyä isoin harppauksin.

– Vuonna 1966 voitettiin Amerikka, 1967 tšekit, seuraavana vuonna Kanada, ja 1972 tuli voitto venä-

läisistä Moskovassa: maailmanmestarit oli kaikki voitettu kertaalleen, Oksanen luettelee.

Ulkokenttien aikaan Kanadan saapuminen Tampereelle oli ollut poikkeus: peliä seurasi Koulukadulla 11 000 katsojaa. Jäähallien myötä laji rupesi kiinnostamaan laajemminkin.

Urallaan kolmet olympiakisat ja 11 maailmanmestaruuskisat pelannut mies seuraa lajia edelleen tiiviisti.

– Voi sanoa, että kaikki on muuttunut.

Asenne ratkaisee

Muista urheilulajeista voi oppia paljon. Taitoluistelusta otetaan mallia terän käyttöön, pikaluistelusta terän pituuden vaikutuksesta menoon.

– Erilaisia ajatuksia voi poimia eri lajeista, olipa kyseessä shakki tai vaikka jokin japanilainen taistelulaji.

Mailat tehdään kullekin pelaajalle erikseen ja luistimen teroitus säädetään pelipaikan jään perusteella. Kaikkein tärkein on kuitenkin pää; siihen menestys ei saa nousta.

– Henkinen puoli pitää kaiken kasassa. Jos suutut, otat turhia jäähyjä ja yleensä aina häviät. Sellaisia pelaajia ei kannata kauhean paljon joukkueessa pitää.

Toiset ovat hyviä puhujia ja toiset tekijöitä. Peiliin valmistautuminen kuitenkin näkyy käytännössä.

– Ihminen puhuu ajatuksiaan silloin kun hän tekee.

Oksanen korostaa moneen otteeseen halua ja asennetta.

– Sinnikkyys jatkaa on se, mitä kunnioitan, ja että on jonkinlaiset periaatteet.

– Tarvitaan sitkeys, sinnikkyys ja halu. Sen päälle on hyvä rakentaa. Oma kehitys ja taitavuus ruokivat itsetuntoa.

Lapsille varotaan heti alussa aiheuttamasta epäonnistumisen kokemuksia. Sitten saadaan kaikki pysymään vauhdissa mukana. Mailankäsittelyyn ja muihin taitoihin käydään käsiksi myöhemmin.

– Suomessa on hirveän hyvä juniorivalmennuksen taso, Oksanen kiittelee.

Vanhemmat pelaajat toimivat alusta alkaen mento-

Lasse Oksanen harjoitteli ja pelasi jääkiekon murrosaikana, jolloin laji kehittyi nykyiseen kukoistukseensa. Hän kertoo kokemuksistaan myös jääkiekon MM-kisojen yhteydessä Vanhassa kirkossa järjestettävässä kisakatsomossa, mutta tarkempi ajankohta ei ollut selvillä Sillan mennessä painoon.

”Pelin ei pidä olla totista. Huumori on se, mikä pitää hengissä.”

reina nuoremmille. Pelin seuraaminen analyttisesti tuo paljon hyötyä.

– Eniten oppii kuuntelemalla viisaampia. Eikä niin, että itse paahtaa mielipiteitään, koska kukaan ei tiedä kaikkea.

Arvostusta ja luottamusta

Kapteenin täytyy olla sellainen tyyppi, jota pelurit arvostavat ja kuuntelevat.

– Valmentajaan luottamus syntyy, kun hän antaa pelaajalle vapautta tehdä itsekin suunniteltuja kivoita.

Kaikkea ei ennenkään nielty tuosta vain, vaan keiltiin, opeltiin kikkoja varastoon, tarkkailtiin hyviä pelaajia ja mietittiin uusia juttuja. Joka liikettä ei myöskään näytetty pelissä heti, vaan pyrittiin yllättämään.

– Pelit, joissa on useampi pelaaja, ovat tietysti aina taktikointia.

Vauhtia ja huumoria

Jääkiekkoa seuraavat he, jotka haluavat vauhdikasta viihdettä.

– Sisäkalut seilaavat ja tunneryöpyt tulevat, Lasse Oksanen valottaa kiekkopelin viehätystä.

Nokia Arenasta hänellä on pelkästään hyvää sanottavaa: se tuo kaupungille sekä hyvää mainosta että taloudellista hyötyä ja työtä.

Luottamushenkilön hommaa Tampereen Puolesta -yhdistyksessä on takana 24 vuotta, ja nyt Oksanen on varavaltuutettu.

– Siinä ryhmässä saa käyttää omaa päätään. Jos kaksi on eri mieltä kuin muut, ne saavat olla eri mieltä.

Nuoruudessaan Lasse Oksanen piti huoltoasemaa. Siihen hommaan häntä oli pyytänyt Ilveksen sponsori toiminut Kesoil.

Kerran tankkaajaa ihmettelivät paikalle osuneet Neuvostoliiton maajoukkueen ammattilaisihdet.

Viiden vuoden huoltoasemanpidon jälkeen Oksanen siirtyi palokunnan hommiin.

– Siihen aikaan ruvettiin harjoittelemaan niin paljon, ettei huoltoasematyössä olisi tullut tarpeeksi lepoa. Mutta palokunnassa tehtiin 24 tuntia työtä ja pidettiin kaksi vuorokautta vapaata. Näin tuli riittävästi sitä kaivattua lepoakin.

Kolmen vuoden päästä hän siirtyi kokonaan jääkiekon pariin, valmentamaan ja pelaamaan Italiaan.

Huumori on yksi kantavista voimista, ja siitäkin hän oppi noina vuosina uutta Italiassakin.

– Pelin ei pidä olla totista. Huumori on se, mikä pitää hengissä.

Ihmisuhteet ovat kaikkein tärkeimpiä. Jos sen pelin hallitsee, yleensä menee hyvin.

– Jos haluat, että sinulla on virkeä elämä, sinun on ymmärrettävä pelisäännöt. Ihmissuhdepelistä pitää poimia positiiviset puolet, Oksanen vinkkaa.

Viinikassa hän asui parikymmentä vuotta. Välissä tutuksi tuli Ristinarkku, ja Pyynikintorin laidalla koti on sijainnut vuodesta 1988 lähtien.

Pariskunta oli pitänyt Valinta-Vikkulaa Kauppakadulla vuoteen 1995 asti, ja viettää nykyään eläkepäiviään.

– Pyynikin urheilukentän lauta-aidan yli katselen, kun keltainen päiväkodin tipulauma menee luistelutukiensa kanssa, ja nautiskelen näkymästä. Joillakin luistelu lähtee heti käyntiin; sitä on hauska katsella. ♦

Lasse ”Oka” Oksanen pelasi ja valmensi pohjois-Italian Val Gardenassa vuosina 1975–1977 ja Asiagossa 1979–1980. Kavereita Italiasta on nyt tulossa katsomaan MM-pelejä Tampereelle.

●●● LASSE ”OKA” OKSASEEN sopivat samat määreet kuin huippuluokan luksus-jääkaappiin: tyylikäs, kylmä, tehokas, laskelmoiva ja mikä parasta — ... valo palaa sisällä.

Määritelmä
Suosikki-lehdestä
11/1970

Nekalankulma 1, Tampere

**Seurat
pääsääntöisesti
keskiviikkoisin ja
lauantaisin klo 19
sekä sunnuntaisin
klo 16 ja 18.**

Ajantasaista toimintakalenteria
ylläpidetään internetsivuilla,
joista seurat on
myös kuunneltavissa:
tampereenrauhanyhdistys.fi

Herättäjä-Yhdistys

**Su 7.5. klo 10 Herättäjä-
Yhdistyksen kirkkopyhä**
Aleksanterin kirkossa,
Pyykin kirkkopuisto

Su 21.5. klo 14-17
Veisuuristeily M/S Intti -laivalla,
lähtö Mustalahden satamasta.
Risteilyn hinta 15€, ilm. 15.5.
mennessä p. 040 804 8151

Ev.lut. kirkon
lestadiolainen herätysliike
ESIKOISET

Messu&kevätsurat
To 18.5. alkaen klo 10
Seurat ja pyhäkoulu
Sunnuntaisin klo 15
(myös verkossa)

Tervetuloa!

Uudenkylän srk-talo
Ali-Huikkaantie 13b, Tre
www.esikoiset.fi

Kuva: Joen perheen arkisto

Joen perhe eli vasemmalta Lumina, Rosalin, Harri, Mia, Adelaide, Olivia, Ancelin ja Daniel sekä perheen koirat (vas.) Juli, Melissa, Benjamin ja Melody.

Joen perheen taidetta ja konsertti Seurakuntien talossa

Muusikko ja laulaja Mia Joki järjestää perheineen taidenäyttelyn ja levyjulkaisukonsertin toukokuussa Seurakuntien talossa.

– Elämme sellaista aikaa, mikä pistää välillä vakavaksi. Kuitenkin on niin hieno muistaa, että lopulta kaikki on Jumalan kädessä, elämämme ja kuolemamme. Miksi siis käyttää niitä päiviä, jotka meille on annettu surren tai murehtien? Voimme katsoa Jumalamme puoleen luottaen, kertoo Joki näyttelyn ja konsertin teemasta, joka on Tapahtukoon Sinun tahtosi.

Joen perhe on yhdessä toteuttanut näyttelyn työt, ja kaikki esiintyvät myös levyjulkistamis-

konsertissa. Kaikki perheen kuusi lasta soittavat, laulavat tai esittävät koreografioita äidin tekemiin kappaleisiin. Perheen isä, Harri Joki, soittaa kitaraa, miksaaja ja juontaa tilaisuuden.

Tapahtukoon Sinun tahtosi -levy on Mia Joen kymmenes albumi ja kokoelma, johon on koottu taiteilijan suosituimmat kappaleet 22 vuoden ajalta.

Tapahtukoon Sinun tahtosi -taidenäyttely 3.–31.5. kello 9–15 Seurakuntien talossa, Näsilinnankatu 26. Levyjulkaisukonsertti 13.5. kello 17 Näsin salissa, 2. kerros

Ammattilaiset palvelevat

Kodin perussiivoukset
Yritysten siivoukset
Remonttisiivoukset
Muuttosiivoukset

Palvelua ja puhtautta
20v

Pyydä tarjous:
045 126 6938
**Anna siivous-
lahjakortti!**

www.uusierasivousoalvelut.fi

Tampereen
HAUTAUSPALVELU OY
Juhani Mäkipää

Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi
-palveleva perheyhtymämme

Päivystys 24h - 050 362 9690

Kalevan puistotie 17 Kauppakatu 12 Aleksanterinkatu 15
(03) 255 4102 (03) 253 1720 (03) 212 2137 (htsto Vuori)

Palvelemme joustavasti myös liikeaukioloaikojemme ulkopuolella.
www.tampereenhautauspalvelu.fi

**Siivous- ja
Kodinhoitopalvelut**

Nauti puhtaasta kodista.
Me olemme apunasi
arjen askareissa.

**20 vuotta
puhdasta palvelua**

Siivous- ja Kodinhoitopalvelut
Dos Line Ky
www.dosline.fi / info@dosline.fi
045 884 7846

• Siivouspalvelut • Kodinhoitopalvelut
• Arvonlisäveroton kodin tukipalvelu

**Ilmoitus-
myynti**

Tero Taipale
p. 040 641 1163

etunimi.sukunimi@
tamperelainen.fi
tre.ilmoitukset@
tamperelainen.fi

Helatorstaina juhlietaan Kristuksen taivaaseen astumista

Helatorstai on kirkkovuoden suuri juhlapyhä, jolloin Kristus nousi taivaisiin. Hän nousi kuolleista ja avasi kaikille ihmisille tien taivaan valtakuntaan.

– Me saamme antaa Kristuksen Pyhän Hengen täyttää sydämemme ja kohottaa katseemme taivaisiin ihan joka päivä. Meillä on kunniantettava näyttävä tämä tie muillekin tässä maailmassa ja yhdessä iloiten ylentää sydämemme Kristukseen puoleen, kertovat messun kokoajat **Catarina Stähle-Nieminen** ja **Sari Papunen-Asu-
maniemi**.

Helatorstain messussa liturgina toimii Terttu Haikka, ja saarnan pitää Sari Papunen-Asu-
maniemi. Esirukousjohtajina toimivat Miia Stähle ja Staffan Stähle, joka on myös tekstinlukija. Musiikista vastaavat Tuomas-orkesteri ja -kuoro johtajinaan Timo Saarinen ja Pirjo Mäntyyvaara.

Kolehtikohteena on Lasten Pankki, joka on yksi Tuomasmessun nimikkokohteista.

Ylentäkää sydämenne – Tuomasmessu helatorstaina 18.5. kello 17–18.30 Aleksanterin kirkossa ja Tuomasmessun YouTube-kanavalla

Lähetysjuhlilla teemana ruoka

Suomen Lähetysseuran perinteiset Lähetysjuhlat järjestetään jälleen toukokuussa. Tänä vuonna juhlien keskiössä ovat ruoka ja sen merkitys. Juhlilla keskustellaan siitä, millainen olisi maailma, jossa kaikilla olisi riittävästi ravintoa, ja kuullaan, miten ruoka saadaan lautasille ilmastomuutoksen aikana.

Lähetysjuhlat järjestetään Pieksämäellä 20.–21.5. ja viikkoa myöhemmin Salossa 27.–28.5. Molempien juhlien ohjelmassa on messuja, raamattuopetusta, konsertteja, keskusteluita sekä omaa ohjelmaa lapsille, rippikouluikäisille ja muille nuorille.

Lisätietoja: suomenlahetyssseura.fi

Kuva: Tero Ruotsala

Kambodžan kirkon hallintojohtaja Sokheng Nhoung kertoo Lähetysjuhlilla, kuinka Kambodžan kirkko levittää evankeliumin lisäksi kestäviä tapoja tuottaa ruokaa.

Alakerran hemmottelupisteellä saa laitattua kynnet kauniiksi.

Niina Kala ja Maiju Juusela ovat olleet Friday Together -toiminnassa mukana alusta saakka.

Mercedes Rodriguezilla ei ole Friday Together -illoissa suosikkitoimintaa, vaan hän kertoo pitävänsä kaikesta yhtä paljon.

Friday Together tarjoaa rentoa toimintaa kaikille

Perjantaina kello kuudelta Hervannan kirkossa on odottava tunnelma.

Alkamassa on Hervannan Katukappelin ja Eteläisen seurakunnan järjestämä monikulttuurinen Friday Together -ilta. Niitä on järjestetty vuodesta 2021 alkaen.

TEKSTI JA KUVAT: **Mikko Rantanen**

Eteläisen seurakunnan pastori **Christian Seppäsen** mukaan tarkoituksena on ollut luoda mahdollisimman avoin matalan kynnyksen tapahtuma, jossa on toimintaa eri-ikäisille ja -taustaisille ihmisille. Monikulttuurisuus onkin tapahtumassa vahvasti läsnä.

– Lähialueelta tulevien ihmisten lisäksi esimerkiksi Ukrainan pakolaisia saapuu tänne vastaanottokeskuksesta bussikuljetuksella, Seppänen kertoo.

Rennossa tunnelmassa viihtyy

Alakerran aulassa kulkija päätyy ensimmäisenä onnenpyörän luo. Palkinnoksi onnenpyörästä saa karamellia, joka valitaan pyörän osoittaman värin mukaisesta pussista.

Toimintapisteitä pyörittämässä ovat **Saana Amoah** ja **Milla-Kaisa Vaittinen**. Amoah on ollut mukana toiminnassa alusta lähtien, ja Vaittinen viime vuodesta saakka.

– Tulin tänne ensiksi ihan kävijänä. Innostuin siitä, miten täällä pystyy vapaaehtoisena järjestämään toimintaa lapsille sekä heidän perheilleen, joten lähdin mukaan, Vaittinen kertoo.

Amoah ja Vaittinen kertovat saavansa hyvää mieltä siitä, että voivat tapahtumissa kohdata erilaisia ihmisiä ja jutella rennosti heidän kanssaan.

Onnenpyörän ääressä Amoahin ja Vaittisen kanssa keskustelemassa olevan **Johanna Viden-Patjaksenkin** mielestä tapahtuman rentous on hieno asia, sillä kaikkia eivät kirkon tylsät penkit välttämättä kiinnosta.

– Ajattelen, että juuri tällainen mukava toiminta saa kirkkoon tulemaan monia sellaisia ihmisiä, jotka eivät muuten tulisi.

Toimintaa kaikille

Yläkertaan noustessa itsensä löytää **Niina Kalan** ja **Maiju Juuselan** pyörittämästä taidepajasta. Taidepaja on lähinnä lapsille suunnattu toimintapiste, jossa voi maalata ja tehdä monenlaisia raaputusteoksia. Pistettä hoitaa tapahtumissa neljän hengen tiimi.

– Joskus meitä on täällä kaikki neljä ja

joskus kaksi, kuten tänään. Tulemme sen mukaan, miten kukin ehtii, Kala ja Juusela kertovat.

Maalaaminen ja piirtäminen eivät ole kuitenkaan vain lasten hupia, vaan luovuutta saa taidepajassa käyttää iästä riippumatta. Sivupöydän ääressä värikkäitä kuvioita taiteilee **Mercedes Rodriguez**, joka kertoo käyneensä tapahtumassa aina, kun se on järjestetty. Hänen ystävänsä oli aikanaan tulkannut hänelle, että hän oli saanut Helsingin seurakunnalta kutsun tapahtumaan.

– Täällä käy ihmisiä monista eri kulttuureista, ja nautin, kun saan oppia niistä.

Salin viereisestä konsolipelihuoneesta kuuluu kova naputus, kun lapset antavat ohjaimille kyytiä. Pelihuoneessa on mahdollista pelata monenlaisia pelejä monilla pelikoneilla yksin tai kaverin kanssa. Vuorot vaihtuvat tiuhaan, joten jokainen halukas pääsee pelaamaan.

Suvi Katisko on toimintapisteen valvojana toista kertaa. Hän kertoo tapahtuman olevan todella monikulttuurinen.

– Silmäni ovat täällä auenneet sille, miten kohdata ihmisiä ja lapsia erilaisista kulttuureista, kertoo teologiaa opiskeleva Katisko, joka on ollut harjoittelijana Hervannan Katukappelissa tammikuusta saakka.

Hän kertoo saaneensa tapahtuman toimintapisteistä hyvää ja konkreettista oppia siitä, minkälaista toimintaa voi suunnitella lapsille ja eri-ikäisille ihmisille.

– Olen varma, että tulevaisuudessa se hyödyttää työskentelyäni seurakunnassa. ♦

Friday Together -ilta perjantaina 26.5. kello 18-21 Hervannan kirkossa, Lindforsinkatu 7. Kesäinen Friday Together perjantaina 30.6. Lempäälän Kivalakotikylässä, Hauralantie 48. Bussikuljetus vastaanottokeskuksesta sekä Hervannan kirkolta. Päivä on osa Kiva Golden Gospel-perhetapahtumaa 28.6.-2.7., joka huomioi eri kulttuureita ja erityisryhmiä. Sen tarjoaa E-Compass ry/Vammaisääitiö Kivalakodit yhdessä kumppaneiden kanssa. Lisätietoa myöhemmin seurakuntien tapahtumatiedoissa

Pelipisteellä voi käydä pelaamassa esimerkiksi Minecraftia. Pelitoimintaan pääsi tutustumaan myös Suvi Katiskon tyttärentytär Aurora.

Saana Amoah, Milla-Kaisa Vaittinen ja Johanna Viden-Patjas pitävät tapahtuman hyvää tunnelmaa tärkeänä.

Tarja Jääskeläinen Hervannan Katukappelista (kolmas vas.) ja pastori Christian Seppänen Eteläisestä seurakunnasta toivottivat ihmiset tervetulleiksi ja kertoivat illan toiminnasta.

Tapahtumassa on tarjolla toimintaa myös liikkuvaisemmille kävijöille. Yläkerran salissa voi käydä pelaamassa vaikkapa sisäfutista tai sählyä. Tilassa on välineet moniin erilaisiin peleihin.

Askartelupajassa on mahdollista tehdä esimerkiksi kauniita kortteja.

Luontokokemukset antavat ymmärrystä

Lintuharrastuksessa on hienointa oppiminen. Niiden avulla oppii ymmärtämään, mitä luonnossa tapahtuu, mieltii **Valteri Salonen**, joka on toiminut Pirkanmaan Lintutieteellisen Yhdistyksen puheenjohtajana tämän vuoden alusta.

Linnut ovat olleet 22-vuotiaan Salosen elämässä pikkupojasta lähtien. Kymmenisen vuotta sitten harrastus imaisi nuoren miehen mukaansa niin, että käytännössä se vie nykyisin kaiken hänen vapaa-aikansa.

– Kiehtovaa tässä on, että tämä on niin monipuolista. Uusia asioita ja tekemistä riittää, ja keväisin tapahtuu paljon inspiroivia juttuja.

Salosen mukaan lintuja voi harrastaa monella tavalla. Aloittelijakin voi tarkkailla ja kiikaroida lintuja, ja moni pitää niiden kuvaamisesta. Esimerkiksi lintujen rengastaminen vaatii jo melkoista asiantuntemusta.

Myös bongaus on yksi tapa harrastaa lintuja.

– Bongaus tarkoittaa sitä, että menee katsomaan jonkun toisen löytämää lintua, selvittää Salonen.

Vinkkien ansiosta hän on bongannut muun muassa idänpikkusiepon ja preeriakahlaajan.

– Bongaus ei kuitenkaan ole minusta se kiehtovin asia. Enemmän sykähdyttää, kun itse löytää jonkin harvinaisen lajin.

Eräs mieleenpainunut löytö oli kashmirinuunilintu, jonka Salonen ystävineen havaitsi Tampereen Ryydynpohjassa vuonna 2014.

– Marraskuu oli jo pitkällä, ja se on lintumaailmassa aika tylsää aikaa. Valoisa aika on vähissä, ja liikkeellä on suunnilleen vain joutsenia. Löysimme kashmirinuunilinnun, ja sitten tulikin paljon porukkaa paikalle, hymyilee Salonen.

Häneltä kysytään usein myös lempilintua.

– Sellaista ei ole. On niin paljon hienoja lajeja, ja kaikki linnut ovat kauniita olentoja.

– Minulle uutena lajina näin hiljattain aavikkovarpusen, joka elää vaatimattomissa olosuhteissa Marokossa.

Linnut kiehtovat yhä useampia

Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys toimii lintujen suojelun, tutkimuksen ja lintuharrastuksen edistämiseksi. Se on BirdLife Suomen toiseksi suurin jäsenyhdistys, jossa on noin 1500 jäsentä.

– Lintuharrastus on viime vuosina lisääntynyt, ja jäsenmäärä on kasvussa.

Lintuharrastus on helppoa Pirkanmaalla, sillä maakunnasta löytyy runsaasti hyviä havaintopaikkoja.

Iidesjärvi lintutorneineen on lähellä Tampereen keskustaa, ja sinne on helppo tulla. Toinen suosittu lintupaikka on Lempäälän Ahtialanjärvi, joka on päässyt mukaan myös ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön yhteiseen Helmi-ohjelmaan.

Vaikka luonnonsuojeluhankkeet etenevätkin, on Pirkanmaan lintuharrastajilla edelleen monia huolenaiheita.

– Eniten huolestuttaa vanhojen metsien väheneminen, myös Pirkanmaalla. Se aiheuttaa lajin vähenemistä. Pöllöt ja hömötiaiset ovat vähentyneet, ja kuukkeli on hävinnyt Pirkanmaan pesimälajistosta.

Ikäviä esimerkkejä löytyy jokaisesta luontotyypistä. Peltoympäristöjen monimuotoi-

suus on vähentynyt, ja esimerkiksi peltosirkku on kadonnut hiljattain Pirkanmaan pesimälajistosta.

– Kosteikkoluonto on kärsinyt myös, mutta Helmi-ohjelman ansiosta on saatu myös edistystä lintuvesien turvaamiseen.

Yhdistyksen toiminnassa on edelleen melko vähän nuoria, ja toiveena onkin, että heitä saataisiin lisää.

– Luonnon ymmärtäminen alkaa siitä, että ihminen menee luontoon. Olisi hienoa, että kouluissa pystyttäisiin tekemään retkiä luontoon sen sijaan, että biologiaa opiskeltaisiin vain luokkahuoneissa, mieltii Salonen, ja muistelee kiitollisena omien opettajiensa järjestämiä retkiä Soppenharjun metsissä Ylöjärvellä.

– Luontoelämyksiä kokemalla syntyy oikea luontosuhde, ja harrastuksista voi tulla jopa elämäntapa. Myös suojelutyö lähtee siitä, että on tietoa ja asiantuntemusta luonnosta. ♦

TEKSTI: **Kirsi Airikka**
KUVA: **Rami Marjamäki**

Lisätieto: pily.fi

Jutun pidempi versio: siltalehti.fi

Maailman muuttolintujen

päivä 9.–10.5.

Iidesjärvellä kuvattu Valteri Salonen toivoo, että lintuharrastukseen saataisiin mukaan lisää nuoria.

Lukijalta

Kuva: Shutterstock

Kaatuneiden muistopäivänä 21. toukokuuta on aika muistella heitä, jotka menettivät henkensä puolustaessaan omaa maataan.

Sodan kauhut seuraavat koko elämän

Heräsin taas varhain, kuten näin ikääntyneenä useimmiten käy. Herätyskelloa en yleensä tarvitse, enemmänkin lisää unta. Vieressäni yöpöydällä herätyskellon oranssinen lukema näytti 6:35. Luku jäi jotenkin vaivaamaan. Miksi?

Syy iski äkisti tajuntaani. Numerosarja jatkuu: 7.65 ja 9.00. Palasin muistoissani yli 80 vuotta takaisin sota-aikaamme ja kansakoulupojan elämään. Nuo numerosarjat olivat silloin iskostuneet mieleeni. Ne olivat käsiaseiden väljyyksiä, joita kutsutaan kaliibereiksi.

Ei sen ikäisenä tuollaisista asioista olisi pitänyt mitään tietää. Mutta sota kaikkine kauhuineen oli tullut todeksi kesken lapsuutemme.

Meidät kaksi, naapurin Antti ja minä, oli kesken lapsuuden temmattu karuun arkeen. Hälytyksien tultua juoksimme aina pommeilta suojaan kansakouluun, jonka maanalainen pohjakeros oli kunnostettu väestösuojaiksi. Koulunkäynti oli keskeytetty.

Emme ymmärtäneet pelätä, ja kaikki sotaan liittyvä kiinnosti yhä enemmän. Leikkiäutot muuttuivat leikkiaseiksi, ja pommitusten jälkeen riensimme keräämään pommien sirpaleita ja niiden sytyttimien potkureita, joita löytyi kaikkialta kodin ympäristöstä.

Vähitellen aikuisten ahdistus tarttui myös meihin. Helmikuussa 1940 kävin ensi kerran äidin kanssa saatamassa ensimmäisen läheisen, nuoren ylioppilaan Kalevankankaan sankarihautaan.

Helmikuussa kaatui myös Antin ylioppilasveli tykistön täysosumasta. Hänestä ei jäänyt jäljelle mitään kotimultiin lähetettävää, mutta muistokiven hänkin

sinne sai. Kentälle jääneenä. Samalla sodan hirveys tuli todeksi meille pojannappuloille. Se myös jäi ihon alle koko loppuelämäksemme. Sitä ei paljoa tarvitse raaputtaa, kun se nousee taas esiin.

Kun sitten tuli vuoromme astua asepalvelukseen, olimme tavallaan jo veteraaneja. Aseet ja ammuksot olivat meille tuttuja.

Tunsimme kuitenkin velvollisuutemme hoitaa oma osuutemme, jos se joskus olisi välttämätöntä. Lapsellinen into oli jo takana, mutta velvollisuus odotti. Sen täytimme, mutta meillä oli mukanaamme myös varjelus. Kävimme kertaamassa, mutta meidän ei koskaan todella tarvinnut toteuttaa velvollisuuttamme käytännössä. Olimme siis onnekkaita.

Herätyskellon aika palautti taas mieleeni sodan kauhut. Samassa tilanteessa juuri nyt on suuri määrä nuoria Ukrainassa. Sota kauhuineen seuraa heitä koko heidän loppuelämänsä. Ne kauhut jäävät piiloon ihon alle, mutta ne nousevat pintaan, kun jokin sattumalta ne sieltä nostaa.

Heilläkin voi kuitenkin olla mukanaan myös varjelus. Jospa ihmiskunta joskus oppisi vielä elämään sovussa niin kuin ihmisten on tarkoitus elää. Ainakin heillä on vielä toivoa. Vaikka kaikki muu pettää, sitä on aina jäljellä.

Vietämme kaatuneiden muistopäivää 21. toukokuuta. Se on päivä, jolloin on suuri kunnia ja ilo nostaa siniristilippu taas salkoon. Siitä mahdollisuudesta on maksettu äärimmäisen kova hinta.

Timo Virtanen

Kirjoita mielipiteesi Sillan lukijapalstalle!

Kirjoita Sillan yleisönoastoon mieltäsi askarruttavasta asiasta tai anna palautetta lehdestä. Tekstin ihannepituus on noin 1200 merkkiä välilyönteineen.

Lukijalta-palstalla julkaistavaksi toivottuihin teksteihin on aina liitettävä lähettäjän nimi ja yhteystiedot.

Jos haluat tekstin julkaistavaksi nimimerkillä, laita

siitä maininta tekstin yhteyteen ja käytettävä nimi-merkki. Tällöin yhteystiedot jäävät vain toimituksen tietoon.

Palautetta ja lukijapostia voi lähettää osoitteisiin: toimitus@siltalehti.fi, Silta, Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä, PL 226, 33101 Tampere ja siltalehti.fi/palaute.

Sotaveteraanityö on siirtymässä perinneaikaan

Viime vuonna perustettu ja rekisteröity Sotien 1939–1945 Pirkanmaan Perinneyhdistys piti ensimmäisen vuosikokouksensa 19. huhtikuuta Tampereella.

– Sotaveteraanityö on siirtymässä perinneaikaan viimeisen iltahuudon lähestyessä niin veteraaneja kuin heidän puolisoitaan ja leskiään. *Veteraanin iltahuuto* -laulu sisältää kolme ”käskyä”: hoivatkaa – muistakaa – kertokaa. Entistä enemmän olemme siirtymässä kertokaa-vaiheeseen, sanoo yhdistyksen puheenjohtaja **Jouni Koskela**.

Yhdistyksen varapuheenjohtajina ovat Timo Ikkala ja Kirsi Tulkki, ja sihteerinä toimii Raimo Ojala.

Koskelan mukaan perinneyhdistys toimii tiiviissä yhteistyössä Pirkanmaan Sotaveteraanipiirin kanssa niin kauan kuin veteraanipiiri on olemassa.

– Kuluvan vuoden toiminnassa painopisteinä ovat hen-

kilöjäsenten hankkiminen sekä lakkautuneista sotaveteraaninyhdistyksistä että yleisesti, kertoo Koskela.

Yhdistys on vuosittain aktiivisesti mukana kansallisen veteraanipäivän tapahtumissa 27. huhtikuuta sekä alueellisen kirkkopäivän toteuttamisessa ja valtakunnallisten hengellisten virikepäivien järjestämisessä.

Alueellinen kirkkopäivä järjestetään tänä vuonna 13.9. Ylöjärvellä ja valtakunnalliset hengelliset virikepäivät Tampereella, 31.8.–1.9. Tampereen seurakuntien Aito-keskuksessa.

Lisäksi yhdistys järjestää sotahistorian luentoja ja ko-koaa Tammenlehvän Perinneliiton perinneportaaliin aineistoa Pirkanmaalta.

Pirkanmaalla on elossa noin 169 sotaveteraania. Koko maassa heitä on elossa alle 3000.

HENGEN LEIPÄÄ

Leila Rautjärvi tuomiokirkkoseurakuntalainen, joka kirjoittaessaan ja valokuvataessaan pohdiskelee elämää

Pyhyiden harhaa vai harhailua pyhydessä?

Mikä minulle on pyhää? Aihe nousi esiin kirjoittajaryhmässäni. Koin kysymyksen vaikeaksi, määrittelyn hankalaksi. Etsin tietoa, mitä pyhyys tässä ajassa, tässä hullussa nykymaailmassa tarkoittaa. Mitä se minulle on?

Ovatko traditiot pyhiä minulle? Ehkä osa, kyllä. Kirkko ja uskonto – ehkä? Yksilönvapaus on tärkeä, ehkei silti pyhä? Taide ja kulttuuri? Tärkeitä tähän ne ovat, mutta eivät minulle pyhiä.

Pyhyiden ytimessä -tutkimuksen mukaan yleisimmin pyhänä pidettyjä ovat läheiset ja rakkaus, rauha, koti, lepo, turvallisuus ja ihmisarvo.

Ensimmäiseksi mieleeni tuli koti. Koti sisältää minulle juuri noita pyhiä asioita: läheisiä, rakkautta, rauhaa, lepoa, turvallisuutta, ihmisarvoakin. Koti on paitsi paikka, jossa asun, myös kokemus kotirauhasta, rakkaudesta läheisiin, turvallisuudesta.

Mikä tuntuu olevan minulle pyhää, se olkoon pyhää.

Joskus mieleni mustina hetkinä kotioiven ava-
tessani olen kokenut tulevani turvaan, kotiin, jossa
voin olla rauhassa. Tänne paha ei ulotu. Omassa
kodissani ”kaukana kavala maailma”, vaikka mieli
olisi matalalla. Vaikeat tapahtumat voivat uhata
jopa arvoani ihmisenä – silloin oma koti antaa
turvaa. Olen kuitenkin arvokas ihmisenä, minulla
on oma paikka elämässä ja oma koti. Onko se
pyhyttä?

Tulee mieleen huoneentaulu: ”Parasta kaikesta on kuuluminen perheeseen. Tulo kotiin, vain astuminen sisään. Kuuluminen toinen toisilleen.”

Ajatus karkaa, pyhyys ei jätä rauhaan. Luonto ja kulkeminen luonnossa, yksin, hiljaisuudessa, voi olla minulle pyhä kokemus. Tai hyvyys, virret, lastenlasten rippijuhla, vihkiminen, hautajaiset... En tiedä, mikä on eniten pyhää, ehkä ymmärrä. Ehkä palaan harhailemaan pyhän poluille?

Pyhyys tuntuu olevan käsitteenä suuri, määrittelemätön, mysteeri. Se pakenee järjekyllä, rajauksia tai sanoja. Jokainen saa lähestyä pyhyiden teemaa omasta näkökulmastaan.

Pyhän määrittely on minulle, yksinkertaiselle ihmiselle vaikeaa. Parasta, etten selitä. Vain tunnen. Mikä tuntuu olevan minulle pyhää, se olkoon pyhää. Koti, uskonto, isänmaa. Kieli, kulttuuri ja luonto. Terveempi maapallo. Siinä pallolla pieni ihmisen kokoinen pläntti, jossa elää ja hengittää. Elämä. Pyhä hetki. Minulle.

Kaikkea ei tarvinne osata, selittää tai määritellä! ♦

Hengen leipää on *Silta*-lehden juttusarja, johon toimitus pyytää kirjoituksia seurakuntalaisilta sekä seurakuntien työntekijöiltä.

SATTUMUKSIA KIRKON KULMILTA

Kuva: Vapriikin kuva-arkisto/ Jukka Raurio

Lapset Pyynikin kirkkopuiston viidenistuttavalla penkillä.

Jäätelökesän avajaiset

On jäätelö hyvää, kun viisistään syö!

Vai ovatko nuo nyt tikkunekkuja? Menneiden aikojen makeiskulttuuria tuntematta vaikea sanoa varmasti. Mutta herkkuhetki on kyseessä, se on selvä.

Makean maistuvuuteen ei näytä vaikuttavan pilvisenkolea sääkään. Ainakaan lasten kampeista päätellen meneillään eivät nimittäin ole varsinaisesti mitkään jäätelökesän avajaiset.

Paitsi että kyllä muuten! Voihan jäätelökesän aloittaa vaikka pakkassäällä. Sopii koettaa tulla kieltämään!

Kuvassa eletään vappua Pyynikin kirkkopuistossa vuonna 1948, ja lapset pääsivät vappukuvaksi Aamulehden etusivulle asti, joskin ajan konstein ”photoshoppattuna”. Taustalle oli nimittäin vaihdettu Aleksanterin kirkon sijaan näkyvä vastakkaiseen suuntaan, kohti Richard Rautalinen *Kevät*-suihku-kaivoveistosta.

Otoksesta välittyvä karnevaalitulunnelma vaikuttaa siis paitsi hieman hyiseltä, myös varsin seesteiseltä, ja niin kuin tiedetään, näiden asioiden välillä tapaa olla syy-seuraus-suhde.

Kyseisen vappuviikonlopun

Aamulehtien mukaan kostean ja koleaan sään vuoksi aattoiltana olikin ”yhtä rauhallista kuin tavallisina iltoina”, eikä edes vappupäivänä ilmennyt ”minkäänlaisia häiriöitä tai levottomuuksia”. Jopa palokunta sai ottaa juhlan juhlan kannalta, koska riemunpidon seurauksena ei syttynyt yhtäkään paloa sammuttavaksi.

Olisikohan vappuna 1948 tehty hyvin käyttäytymisen Suomen ennätys?

Jäätelön menekkiin säätilalla ei sen sijaan ollut vaikutusta, vaan ”jäätelömyyjien kojujen ympärillä oli vilkasta hyörinää kaiken aikaa”.

Myös ilmapallokauppiaita oli liikkeellä, mutta kyseisen huvikkeen hankkiminen vaati jo enemmän varallisuutta: ”sangen komeasta” pallosta sai nimittäin pulittaa neljäsataa tuolloista markkaa, joka vastaa noin kahtakymmentä nykyeuroa.

Vappupalloindeksi on siis pysynyt osapuilleen samana halki vuosikymmenten. Eipä ihme, ettei penkillä poseeraavien lasten käsissä näy sellaista.

Tätä kirjoittaessani on vaikea sanoa, millaiseksi vuoden 2023 vappusää ja -meno muodostuvat, mutta ainakin kahdessa asiassa tämä ja seitsemänkymmenenviiden

vuoden takainen vappu muistuttavat toisiaan.

Ensimmäinen vappujen välinen yhteys on valtakunnanpoliittinen: vappuaattona 1948 tuolloinen tasavallan presidentti J. K. Paasikivi nimittäin vahvisti Suomen ja Neuvostoliiton välisen YYA-sopimuksen – tai ”puolustus-sopimuksen”, kuten Aamulehden nimimerkki Pohto sitä kutsui – jonka eduskunta oli ensin melkein yksimielisesti hyväksynyt.

Kuulostaa jotensakin ajankohtaiselta, eikö vaan? Taas tälle palstalle siis pääsi vahingossa luikahtamaan historiallinen yhteensattumus.

Toinen yhteys on tietenkin vapun asema kevään virallisena alkamispäivänä ja ulkojäätelökauden avajaisjuhlanä. Historia kulkee kulkuaan ja ulkopoliittiset väänkyvät vääntyvät uusiin asentoihin, mutta tämä asia on ja pysyy.

Nyt mieltä jäikin vaivaamaan enää vain yksi kysymys.

Jäiköhän koiruilulle herkun hiiventäkään? ♦

Mikko Pollari

Vuoden Tiedekynä -ehdokas

Lähteet: Aamulehti 1.5. ja 3.5.1948; Tilastokeskuksen rahanarvonmuunnin: stat.fi/tup/laskurit/rahanarvonmuunnin.html

KOLUMNI

Ville Vuolanto

Tampereen seurakuntien luottamushenkilö sekä historian ja latinan yliopistonlehtori, jolle messu on kristillisen elämän keskus.

Kuva: Rami Marttama

Messussa muukalaisena

Olinpa eräänä sunnuntaina kaukaisessa Kuopion kaupungissa, ja menin kirkkoon. En nyt puutu lähiömessun lämpimään ja huolelliseen toteutukseen, vaan haluan jakaa muutamana käytännön, joiden toivoisin olevan täällä Tampereellakin itsensäselvyyksiä.

Kuopiossa virsitauluun olikin merkitty aivan ylimääräisiä asioita: Ensimmäisellä rivillä luki ”1. sävelmäsarja s. 996”. Viimeisellä rivillä taas luki ”Mobilepay” ja sen jälkeen numerosarja – jonka avulla voitiin siis kantaa ja antaa kolehtimaksu (kylä siihen virsitauluun kirjaimet saa, kun vain paperin laittaa paikalleen). Minulle tuli tunne, että tähän kirkkoon halutaan ja toivotetaan tervetulleiksi myös uudet ja ensikertalaiset.

Se vain on niin, että ennen jumalanpalveluksen alkua papin mainitsema sävelmäsarjan numero menee helposti ohhi korvien... tai oikeastaan, milloin viimeksi olen kuullut, että messun alussa tämä olisi sanankuulijoille kerrottu? Ja toki Tampereella olen usein kirkosta ulos lähtiessäni nähnyt ovensuussa pienen paperilapun, jossa on QR-koodi kolehdinmaksua varten – mutta siinä se on väärässä paikassa ja väärään aikaan. Niin paljon parempi se on nenän edessä, kun kolehtivirttä lauletaan.

Muutamalle selittävälle kuvalle ja sanalle on aina tilaa ja aikaa.

Ehtoolliskäytännöistäkin siellä Savossa sitten muistutettiin – ei messun aluksi, vaan ehtoollisosan alussa, juuri siinä kohtaa, kun kuulija alkaa miettiä, että mitenpä täällä. Ja vielä lopuksi, ennen lähettämistä, kiitettiin messussa palvelleita, liturgia ja saarnaajaa, kanttoria ja tekstinlukijoita – jolloin kuulija tietää, kenestä puhutaan, ketä kiitetään. Messun alussa nimet ovat tuntemattomia, etenkin vieraammalle, mutta lopussa kasvat ovat jo tutut.

Hyvin pienillä asioilla vieras tunsikin olonsa turvallisiksi ja tervetulleeksi. En voi sille mitään, että täällä Tampereella on tullut joskus olo, että seurakunnan tilaisuudet, myös messu, ovat sisäpiiriläisille, tutuille ja aina samoille ihmisille. Mutta tietoa ei voi olla liikaa, eikä se mene hukkaan.

Muutamalle selittävälle kuvalle ja sanalle on aina tilaa ja aikaa. Aina on mahdollista, että kuulolla on joku ensimmäistä kertaa. Vaikkapa rippikoululainen.

Ei lisätieto kantakävijällekään pahaa tee. Kun messu perustuu kaavaan, on kerrottava, mikä se kaava on. Mutta jos käy niin, että kaavasta poiketaan, sekin on selitettävä. Mieluusti etukäteen, mutta joskus sitä ihminen tekee virheitä – tai jopa improvisoi. Silloin pitää kuulijalle selittää, miksi on tehty toisin.

Tämä on sitä saavutettavuutta – sitä, että otetaan kaikenlaiset kirkossakävijät huomioon. ♦

Kolumnistien esittelyt ja kommentointi: siltalehti.fi/puheenvuorot

SILTA

siltalehti.fi

10. vuosikerta

• **Kustantaja / julkaisija:**

Tampereen ev. lut. seurakunnat

• **Toimitus:**

päätoimittaja Kirsi Airikka 050 381 0970,

toimitussihteeri Asta Kettunen 050 438 2716,

s-posti: toimitus@siltalehti.fi ja

etunimi.sukunimi@evl.fi. Osoite: Seurakuntien talo,

Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

• **Kaupalliset ilmoitukset**

Tamperelainen – ilmoitusmyynti

Tero Taipale, 040 641 1163

tero.taipale@tamperelainen.fi

Aineistot: tre.ilmoitukset@tamperelainen.fi

Mediamyynti Sacrum-Kotimaa Oy

Pirjo Teva p. 040 680 4057, Juha Kurvinen p.

040 665 5983, s-posti: etunimi.sukunimi@kotimaa.fi

• **Jakelu:** Tamperelainen.

Jakelupalautte: jakelupalaute.fi/silta tai

Suomen Suoramainonta Tampere, 040 085 9766

• **Tilaukset:** sari.laakso@evl.fi, 03 219 0111

• **Taitto:** Timo Saarinen/ pelagus.fi

• **Painosmäärä:** 93 000 kpl

• **Paino:** Sanoma Manu, Tampere

• **ISSN:** ISSN 2342-0979 (painettu),

ISSN 2342-0987 (verkkojulkaisu)

• **Seuraavat lehdet ilmestyvät:**

ke 7.6., aineisto viimeistään ti 16.5.

ke 2.8., aineisto viimeistään ke 12.7.

Kevään kirkkopyöräilyssä mahdollisuus pyörän pikahuoltoon

Kirkkopyöräily järjestetään jälleen 13. toukokuuta. Tapahtumassa yhdistyvät liikunta, paikalliskulttuuri ja ekologiset arvot. Se on rento, matkailan kynnyksen pyöräilytapahtuma, johon voi huolletta osallistua, vaikkei paljoa pyöräiliskään.

– Lenkki on noin 10 kilometrin pituinen ja osin hiekkatietä. Vauhti tullaan pitämään hyvin maltillisena ja lenkin pääpaino on reitin esittelyssä sekä maisemien ihailussa, kertoo pyöräilyseura Kaupin Kanuunoiden **Timo Lampila**.

Matkan varrella on useita pysähdystaukoja. Osallistujille on kirkkoilla tarjolla pientä välipalaa sekä kirkon esittely.

Tänä vuonna Tampereen kaupungin Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma tarjoaa osana tapahtumaa Tesoman kirkolla maksutonta sähköpyörätestausta ja pikahuoltoja omille polkupyörille. Ohjelman päällikkö **Tiina Leinonen** rohkaisee alueen asukkaita mukaan, vaikka lenkille ei ehtisikään. Huoltoon ei tarvitse ilmoittautua.

Kehitysohjelma haluaa kutsua tamperelaiset mukaan kaupungin ilmasto- ja luontotyöhön sekä auttaa löytämään arjen luontoa säästäviä tekoja.

– Kestävä liikkuminen on tässä tärkeässä osassa, ja tätä voi jokainen edistää esimerkiksi pyöräilemällä enemmän. Samalla saa raitista ilmaa, lii-

Kuva: Eva Wajtas

Kirkkopyöräilyssä poljettava reitti on noin 10 kilometrin pituinen ja osin hiekkatietä.

kuntaa ja hyvän mielen, sanoo Leinonen.

Pikahuolloista ja sähköpyörätestauksesta vastaa pyöräkorjaamo Willari.

Tapahtumaan voi ilmoittautua osoitteessa tamperenseurakunnat.fi/kirkkopyoraily.

Janne Aejmelaus

Kirkkopyöräily 13.5. kello 10–14, lähdöt Finlaysonin ja Tesoman kirkkoilta kello 10

Kevät on täynnä ympäristöteemoja

Koko Tampereen valtaa siivousvimma 6. toukokuuta kello 10–14. Talkooporukoiden ilmoittautuminen on jo päättynyt, mutta talkoisiin voi osallistua myös liittymällä olemassa olevaan siivousporukkaan. Tapahtuma on mukana myös Miljoona roskapussia -kampanjassa.

Puunistutusviikolla 8.–12.5. maahan muuttaneet kuntalaiset istuttavat puuntaimia kahdeksalla paikkakunnalla. Tampereella puita istutetaan tiistaina 9.5. kello 13–16 Kaupissa. Tapahtuman järjestävät Moniheli ja Marttaliitto.

Keltimessu lähtee luontoon 15. toukokuuta kello 18 Aleksanterin kirkolta.

Metso-kirjasto vihertää Suomen luonnon päivänä, lauantaina 20.5. Luvassa on esimerkiksi taidetyöpajoja ja asiaohjelmaa, ja monet toimijat esittelevät toimintaansa.

Kansainvälistä luonnon monimuotoisuuden päivää vietetään 22.5.2023.

Tavataan ympäristötorilla

Maailman ympäristöpäivänä 5. kesäkuuta kello 16–19 on jälleen vuorossa Tammelantorin ympä-

ristötori. Perinteinen alkukesän tapahtuma koostuu pirkanmaalaisia osajia, yrityksiä, yhdistyksiä, hankkeita ja toimijoita, joiden tavoitteena on kestävä kehityksen edistäminen.

Tarjolla on energianeuvontaa, visailua, asia perinnebiotooppien hoidosta, kompostimultaa, biopusseja ja krassinsiemeniä. Tampereen seurakuntien katoksella muun muassa pohditaan, mitä seurakuntien ympäristökasvatus voisi eri ikäryhmissä olla. Yhden Joukon Yhtye viihdyttää.

Ekokumppanien tavaravaihtotorille voi tuoda itselle tarpeettomia mutta hyväkuntoisia tavaroita ja tehdä löytöjä toisten tuomisista. Mukana ovat myös Repe, Romu & Riepu -keräykset. ♦

Asta Kettunen

Lisää:

- ekokumppanit.fi/siisteystalkoot
- moniheli.fi/uutinen/puunistutus
- Maailman muuttolintujen päivä: sivu A 14
- Hiljainen vaellus metsään: sivu B 4
- ekokumppanit.fi/mec-tapahtumat/tammelantorin-ymparistotori

Tutustu nyt ihanaan Askel-lehteen Tilaa ilmainen näytelehti!

Tilaa helposti verkosta ja tutustu laadukkaaseen lehteen!

Lähetämme uusimman PDF-lehden sähköpostiisi! Ilmaisen näytelehden 0 € tilaaminen ei edellytä jatkotilausta eikä lehtitilaus astu automaattisesti voimaan näytelehden tilaamisen jälkeen.

www.kotimaa.fi/naytelehti/

Jos et ole vielä tilaaja, voit tutustua Askel-lehteen tämän ilmaisen näytenuumeron avulla. Tämän tutustumisedun voi hyödyntää vain yhden kerran.

KESÄN JUHLAT LÄHESTYVÄT

Ilmoita Silta-lehdessä.

Silta on tamperelainen, ihmisläheinen seurakuntalehti.

Lehden levikki 93 000 kpl.

Mediamyynti

Pirjo Teva **040 680 4057** pirjo.teva@kotimaa.fi

Juha Kurvinen **040 665 5983** juha.kurvinen@kotimaa.fi

TAPAHTUMAJÄRJESTÄJÄ

Ilmoita Silta-lehdessä.

Silta on tamperelainen, ihmisläheinen seurakuntalehti.

Lehden levikki 93 000 kpl.

Mediamyynti

Pirjo Teva **040 680 4057** pirjo.teva@kotimaa.fi

Juha Kurvinen **040 665 5983** juha.kurvinen@kotimaa.fi

SUOMEN TEATTERIOPISTO

PERUSLINJA | MUSIIKKITEATTERILINJA | JATKOLINJA

HAKU NÄYTTÉLIJÄNTYÖN LINJOILLE

KÄYNNISSÄ NYT!

HAE 31.5. MENNESSÄ!

TAMPEREEN
KESKUSTASSA!

HAE OSOITTEESSA: SUOMENTEATTERIOPISTO.FI
TAI OPINTOPOLKU.FI

AhlmanEdu
välittävin yhteisö.

LISÄTIETOJA:
TOIMISTO@SUOMENTEATTERIOPISTO.FI | 0407107410

Konserttitarjotin

Konsertteja 3.5.–7.6.2023

Lounasmusiikkia

ke 3.5. klo 12–12.30 Aleksanterin kirkko
Eteläpuisto-kvintetti:
Rea Metsähonkala, huilu
Heli Seppälä, oboe
Katri Kolunen, klarinetti
Anu Pihl, käyrätorvi
Lea Leinonen-Szemenyei, fagotti
Vapaa pääsy

Yhteinen tie

pe 5.5. klo 18 Aleksanterin kirkko
Anna Parkhomenko ja Ella Kulmala, piano
Vapaa pääsy

Lietsun gospelkirkko: Mustarastas

pe 5.5. klo 19 Lielahden kirkko
Ohjelma 10 € lähetykselle
Gospel Café klo 18 alkaen

Häämusiikkikonsertti

la 6.5. klo 17–17.45 Tuomiokirkko
Tuomiokirkkoseurakunnan kanttorit

Mieskuoro Eujan kevätkonsertti

la 6.5. klo 18 Viinikan kirkko
Vapaa pääsy

Yläilmoihin

su 7.5. klo 15 Aleksanterin kirkko
Sinfoninen puhallinorkesteri Sisu,
johtaa Soila Takanen
Kimmoo Leppälä, klarinetti
Vapaa pääsy

Häämusiikkikonsertti

su 7.5. klo 15 Messukylän kirkko
Messukylän seurakunnan kanttorit
Vapaa pääsy

Taivaaseen – kantelekonserkki

ke 7.5. klo 18 Tesoman kirkko
Marja Nevankallio ja Sanni Rusama

Urkuvaellus ja minikonsertit

su 14.5. klo 12–15
klo 12 Aleksanterin kirkko (Riikka
Viljakainen)
klo 13 Finlaysonin kirkko (Osma
Honkanen)
klo 14 Tuomiokirkko, urkuparvi (Esa
Toivola)
Lisää sivulla A 20

Yötä päivää -kantelekonserkki

su 14.5. klo 15 Aitolahden vanha kirkko
Trio somat
Vapaa pääsy

Puhallinorkesteri Mansetin kevätkonsertti

su 14.5. klo 16 Hervannan kirkko
Vapaa pääsy

Rukous

ti 16.5. klo 19 Finlaysonin kirkko
Kamarikuoro Cantilene,
johtaa Sylvia Heikkilä
Vapaa pääsy, ohjelma 5 €

Sommerstimmung mit Herrn Beethoven

su 28.5. klo 18 Viinikan kirkko
TASO stråkkvartett: Riitta Savilahti, Miikka
Vilermo, Soile Nymark, Jan Varpanen
Vapaa pääsy/fritt inträdde

Lounasmusiikkia

ke 7.6. klo 12–12.30 Aleksanterin kirkko
Tampere Guitar Festival ja TAMKin opis-
kelijat: Jussi Sippola, Elsa Virtanen, Lauri
Jokinen, Nelli Asikainen, Eemeli Välimäki
Vapaa pääsy

Mieskuoron mukana syvälle ja valoon

Mieskuoro Laulajat tuo hengellistä taidemusiikkia Tampereen tuomiokirkkoon toukokuussa. Taivaaseen ota tykösi -konsertti vieään lisäksi Tyrvään kirkkoon Sastamalaan.

Urkuja konsertissa soittaa Ilpo Laspas, ja solistit ovat tenori Tero Harjunniemi ja basso Tuukka Haapaniemi. Ohjelma rakentuu kolmen kansainvälisesti tunnetun säveltäjän harvakseltaan kuulun teoksen ympärille.

– Ensimmäisessä teemessä konsertin siksi, että mieskuorolle on sävelletty taiteellisesti korkeatasoista hengellistä musiikkia. Minun aikaanani sitä ei ole Laulajissa juuri esitetty. Tänä keväänä päätin jättää kevyen musiikin konsertin sivuun, kertoo konsertin johtava **Paavo Hyökki**.

Avauskappaleena kuullaan Arvo Pärtin *De profundis*. Kuorolle, uruille ja lyömäsoittimille kirjoitettu teos on Pärtin tyylille ominainen: vähäeleinen, kaunis ja gregoriaanisen laulun inspiroima. Katumuspsalmin 130 teksti alkaa sanoin ”syvyydestä minä huudan sinua, Herra, kuule minun ääneni”; sitä luetaan synnintunnustusrukouksenakin.

– Raamatun verrattain tunnetut päät innostavat ja kannustavat perehtymään biiseihin, kertoo kuorossa laulava **Eetu Helminen**.

Päätöskappaleenkin on tehnyt virolainen säveltäjä.

– 10 minuutissa on monta kompastuskiveä, kuten kromatiikkaa ja puhekuoropätkiä, joista pitää palata oikeaan sävel-lajiin, Hyökki kuvailee Veljo Tormisin *Raudan kirousta*.

– Teos kertoo raudan muuttumisesta hyötyvälineestä joukkotuhoaseeksi. Sanoma on, että ihmisen luoma voi kääntyy ihmistä itseään vastaan etiikan unoh-tuessa, pohtii Hyökki.

Kuva: Teemu Raassina

Mieskuoro Laulajat esittää vaihteeksi hartaita säveliä.

– Se on vaikuttava, joskaan ei puhtaasti hengellinen teos, mieltii Messukylän seurakunnassa pappina työskentelevä Helminen.

Iltarukouksesta nimensä saaneessa konsertissa on mukana Sofie Litheniuksen säveltämä virsi *Ilta on tullut, Luojani*. Eric Whitacren *Lux Aurumque* taas viittaa joulun, ja vapaasti kääntäen ”valo on lämmin ja painava kuin puhdas kulta, ja enkelit laulavat pehmeästi vastasyntyneelle”.

Carl Orffin *Sunt Lacrimae rerum* toivoo paratiisia ja väittää ilon ja koreuden lopun koittavan pian. Siinä taiteellista johtajaa kiehtovat minimaalisuus ja toiston tehokkuus.

114. vuodessa kevyttäkin

Laulajat perustettiin Tampereella 1909. Muutamasti vuodessa Tampereen seu-

rakuntien yhteistyökuoroihin kuuluva kuoro laulaa messussa. Joulukonsertti on vakioohjelmaa, samoin itsenäisyyspäivän aaton esitys Tampere-talossa. Tänä vuonna niitä edeltää pop.

– Äänitimme Finnvoxilla Antti Tuis-kun *Kahvia ja pullaa* ja Eppujen *Joka päivä ja joka ikinen yö*. Musiikkivideo julkaistaan syyskuussa. Tavoitellaan uutta yleisöä, Helminen lausaa.

Kuorossa on nelisenkymmentä laulajaa. Parhaimmillaan tenorit ja bassot jakaantuvat niin, että laulu on kahdeksanäänistä. Ammatteja on mukana useita.

– Aika paljon on insinöörejä ja opettajia, ja on pappeja, opiskelijoita ja jopa liikennealentäjä, Helminen hymyilee.

Elisa af Hällström

Taivaaseen ota tykösi Tampereen tuomiokirkossa 29.5. klo 19

Kansainvälinen huippukuoro vierailee Tampereella

Kamarikuoro Tampere Cappella konsertoi Viron filharmonisen kamarikuoron (EPCC) kanssa lauantaina 13.5. kello 19 Tampereen tuomiokirkossa. Konsertin pääteos on Maurice Duruflén *Requiem*, jonka johtaa EPCC:n taiteellinen johtaja Tõnu Kaljuste.

Viron Filharmoninen kamarikuoro on yksi maailman tunnetuimmista ja arvostetuimmista ammattilaiskamarikuoroista. Se on tehnyt yhteistyötä Tampere Cappellan kanssa Kuoroakatemia-hankkeessa yli vuoden ajan, ja konsertissa kuullaankin harvinainen yhteiskokoonpano näistä kuoroista lähes 50 laulajan voimin.

Ohjelmistossa kuullaan konsertin nimeksen lisäksi Arvo Pärtin teokset *The Deer's Cry* ja *An Den Wassern Zu Babel Saben Wir un Weinten Psalm 137*.

Kuoroakatemia on Suomen kulttuuri-rahaston Pirkanmaan rahaston rahoittama, kuoroalan ammattilaisille suunnattu kärkehanke Tampereen ammattikorkeakoulussa. Yhtenä tavoitteena on kehittää mallia, jolla kuoroyhteisön toiminta nousee freelance-ammattilaistalolta kansainväliselle huipputasolle.

Mukana konserttiyhteistyössä on Tampereen tuomiokirkkoseurakunta.

Liput: lippu.fi 25/20/15 € ja ovelta tuntia ennen, vain kortilla

TAMK Musiikin Kuoroakatemia-hanke huipentuu konserttiin, jossa esiintyy Viron Filharmoninen kamarikuoro.

Kuva: Kaupo Kikkas

Raikasta, klassista ja energistä

Vanhassa kirkossa sunnuntaina 7.5. kuullaan kello 19 alkaen hollantilaisen, englantilaisen, saksalaisen, itävaltalaisen ja ranskalaisen säveltäjän musiikkia sopivasti Eurooppa-päivän aatonaattona.

Konsertin solisti Heidi Kuula soittaa Johann Sebastian Bachin keväisen raikkaan viulukonserton E-duuri ja Jules Massenetin tutun viulusovituksen *Meditatio* oopperasta *Thaïs*.

Orkesterin ohjelmassa on muun muassa Joseph Haydnin energinen sinfonia nro 27, joka syntyi säveltäjän ollessa alle kolmekymppinen.

Tampereen Kamari-musiikkiseuran orkesteria johtaa Miika Jämsä.

Ohjelma 15 €

Kuva: Miika Jämsä

Heidi Kuula on soittanut viulua Radion Sinfoniaorkesterissa ja Helsingin Kaupunginorkesterissa. Nykyään hän toimii Tampereen Filharmonian toisen viulun äänenjohtajana sekä FINESTre-jousikvartetissa.

40-vuotiskonsertilla valoisa ja juhlava avaus

Tuomiokirkkoseurakunnan kamarikuoro Cantionale täyttää tänä vuonna 40 vuotta ja juhlii tasavuosia konsertilla toukokuussa.

Cantionale perustettiin vuonna 1983 Kalevan kirkossa kirkkomusiikkipiirin edustuskuoroksi. Pari vuotta myöhemmin se siirtyi uuden johtajansa Jouko Koskelan myötä Tampereen Tuomiokirkon kamarikuoroksi, ja sen jälkeen kuoroa on aina johtanut Tuomiokirkkoseurakunnan kanttori.

Pitkäaikaisen kanttorin Tuomas Laadun jäätyä eläkkeelle kuoro on syksystä 2022 alkaen johtanut kanttori Pirjo Mäntyvaara.

Juhlakonsertin ohjelmisto koostuu lauluista, joita kuoro on johtajiansa kanssa laulanut vuosien varrella jumalanpalveluksissa ja konserteissa. Konsertin avaa iloinen, valoisa ja juhlava Pietari Korhosen säveltämä urkusäestyksellinen psalmi *Laulakaa Herralles uusi laulu!*. Se sattuu olemaan myös juuri konserttisunnuntain kirkkovuoden pyhäpäiväneli 4. pääsiäisen jälkeisen sunnuntain psalmi (Ps. 98).

Viime vuosina kuoro on laulanut paljon kanttori Tuomas Laadun säveltämiä lauluja. Konserttiin niistä valikoitui *Suurin on rakkaus*-messun kolme laulua, Alkulaulu, Kiitoslaulu ja Loppulaulu. Laatu säestää ne itse flyygelillä.

Urkurina on Tuomiokirkon urkuri Esa Toivola. Urkusäestyksellistä lauluista mainittakoon klassikot César Franckin *Panis Angelicus* sekä Vivaldin *Glorian* ensimmäinen osa "Gloria in excelsis Deo".

Toivola säestää myös kaksi viimeistä, pianosäestyksellistä, vähän kevyempää kirkkomusiikkityyliä edustavaa laulua: Turun Kirkkomusiikkijuhlien (2001) teemalaulun *Kun Hengen tuuli puhalttaa* sekä Siegfried Fietzin säveltämän laulun, jossa on virren 600 sanat "Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan".

Kuva: Janne Aejmelaeus

Cantionalen juhlakonsertti on Tuomiokirkossa sunnuntaina 7. toukokuuta kello 18 otsikolla "Laulakaa Herralles uusi laulu!". Konserttiin on vapaa pääsy. Juhlavan käsiohjelman hinta on 20 euroa, ja tuotto suunnataan kuoron hyväksi.

Hope is Rising -näyttelyssä on esillä muun muassa Kristiina Leinon työ Myötätunto.

Taide tuo toivoa

Toivoa tuova taidenäyttely avautuu 29. toukokuuta Ratinan kauppakeskuksessa.

– Hope is Rising -taidenäyttely on yhteiskristillinen kuvataidenäyttely, jonka tavoitteena on tuoda ihmisille toivoa, lohtua ja rohkaisua. Näyttelyssä on esillä monien taiteilijoiden teoksia ympäri Suomea, kertoo Messukylän seurakunnan Kohtaamispaikan vapaaehtoinen **Eini Lähteenmäki**, joka vastaa Ratinan näyttelystä.

Päivittäin näyttelyssä on vapaaehtoisia, jotka ovat valmiina keskusteluihin ja kuuntelemaan, mitä ajatuksia taideteokset ovat herättäneet ihmisissä.

– Taide on silta, joka puhuttelee ja jonka kautta on helppo kertoa, mihin oma toivo perustuu.

Idea näyttelystä syntyi kolmisen vuotta sitten jyvskyläisten Ninni Lahtisen ja kuvataiteilija Kristiina Leinon kohdatessa. Ninni Lahtisen myötä aja-

tus taidenäyttelystä rantautui myös Tampereelle.

– Korona ja maailman mullistukset vahvistivat näkyä tästä näyttelystä. Jumalalla on lopulta toivo kaikkeen ja lohdutus elämämme mutkiin ja syvyyksiin. Toivo saa nousemaan aamulla, toivo on syy jatkaa eteenpäin, vaikkei aina siltä tuntuisi. Toivottavasti näyttely saa koskettaa monia ja herättää uutta toivoa elämään, mieltii Lähteenmäki.

Järjestelyissä on mukana vapaaehtoisia muun muassa Messukylän seurakunnasta ja Messukylän Kohtaamispaikasta, Tampereen Vapaaseurakunnasta ja One Way-seurakunnasta.

Kirsi Airikka

Hope is Rising -taidenäyttely 29.5.–11.6.

Ratinan kauppakeskuksessa, 3. kerros. Avoinna ma–pe kello 12–20, la 10–18 ja su 12–17

Maailmanlopun hyvä ihminen kertoo kuolemanpelosta

Tukkateatterin kantaesitys Maailmanlopun hyvä ihminen on tragikomedia maailmanlopun pelosta. On perheyhteisö, loputon uutisvirta asteroidivaarasta ja tarve selviytyä. Tekoälysovellus kirjoittaa jo muistokirjoituksen ihmiskunnalle, panniikki kasvaa.

Kuva: Toni Sormunen

Kuolemanpelkoa voi pohdiskella myös humoristisella otteella. Keskellä käsikirjoittaja ja ohjaaja **Taru Kumara-Moisio**, ympärillä näytelmän tiivis perheyhteisö. Ylärivissä ovat näyttelijät Sakke Sikiö, Anni Louhelainen, Saara Sillanpää ja Juliaana Räsänen, istumassa Miranda Haapanen ja Pinja Viitala.

Isoäidille kiljuvat perheenjäsenet ovat kuin eläimiä, rakkaita ja raskaita samaan aikaan. Kaaoksen keskellä saattaa silti nähdä, mikä elämästä tekee mielekäästä, millaisia selviytymisstrategioita kullakin on, ja miten voi taistella pelkojaan vastaan.

Kuinka tärkeää on jaksaa? Millä keinoin voimme auttaa toinen toisiamme? Miten voitamme kuolemanpelkomme? Toimiiko tiivis yhteisö voimavarana, taistelutantereena vai kahleena, pohtii esittelytekstissään näytelmän käsikirjoittaja ja ohjaaja **Taru Kumara-Moisio**.

– Näytelmä sai alkunsa omasta kuolemanpelkopaniikistani, tekoälykokeiluista ja rakkaudesta Brechtin näytelmien syvän inhimilliseen ajatusmaailmaan.

Kumara-Moisio on kirjailija, teatteriohjaaja ja luovan ilmaisun opettaja Pyynikiltä. Hän on käsikirjoittanut ja ohjannut teatteriesityksiä sekä opeuksellisia liveroolipelituokioita niin koululaisille kuin aikuisillekin.

– Teos ei suoraan käsittele hengellisiä asioita, vaikka kävinkin sitä varten juttelemassa elämän ja kuoleman kysymyksistä yhden papin kanssa Pispalan kirkossa. Näytelmään ei kuitenkaan päätynyt papin sanoista mitään suoraan.

Näytelmälle on valmistumassa sisarteos romaanitaiteen puolella.

Suomen Harrastajateatteri liitto valitsi tamperealaisen Tukkateatterin viime vuonna Vuoden harrastajateatteriksi.

Kirsi Airikka

Maailmanlopun hyvä ihminen Tukkateatterissa 12.5.–1.6., yhteensä kymmenen esitystä
Lisätietoja: tukkateatteri.fi

Aleksanterin kirkon urkuri Riikka Viljakainen on ideoinut urkuvaelluksen, jolla pääsee kolmen kirkon parvelle.

Kuva: Jussi Laitinen

Vaellus vie soitinten kuningattarien luo

Toukokuun toisena sunnuntaina, äitiinpäivänä on tarjolla ainutlaatuinen tilaisuus tutustua Tampereen keskustakirkkojen urkuihin.

Urkuvaellus ja minikonsertit -tapahtuma sisältää urkuesittelyn ja lyhyen konsertin kolmessa kirkossa, joissa on Kangasalan urkutehtaan rakentamat urut. Kaikille avoin urkukierros järjestetään Tampereella nyt ensimmäistä kertaa. Kolmen tunnin retkellä urkuja esittelevät Tuomiokirkkoseurakunnan kanttorit.

Kierros alkaa Aleksanterin kirkon uruista, jotka on rakennettu vuonna 1939.

– Soitan ohjelmistoa, joka tuo urkujen eri sointivärejä ja mahdollisuuksia esiin. Sointia kannattaa kuunnella eri paikoissa, joten paikallaan ei tarvitse istua, kertoo Aleksanterin kirkon urkuri **Riikka Viljakainen**, joka on ideoinut opastetun retken.

Finlaysonin kirkon urut on rakennettu 1920-luvulla, ja niihin tutustutaan kello 13 alkaen. Tuntia myöhemmin esitellään Tuomiokirkon urut, jotka peruskorjattiin kaksi vuotta sitten.

– Aion soittaa iloista musiikkia, suunnittelee Tuomiokirkon urkuri **Esa Toivola**.

Kesäkuun 29. päivänä Toivola soittaa peli- ja elokuvamusiikkia Vatialan kappelin uruilla, jotka nekin ovat Kangasalan urkutehtaan valmistamat.

Urkuja tutuksi koko vuosi

Kangasalla tehtyjä urkuja on lukuisissa kirkkoissa. Kaikkiaan Kangasalan urkutehtaan ehdittiin rakentaa yli tuhannet urut ja yli 8000 urkuharmonia. 180 vuotta sitten perustettu urkutehdas oli Suomen ensimmäinen laatuaan.

Parhaillaan maineikasta tehdasta juhlitaan järjestämällä tilaisuuksia eri puolilla

Suomea. Yksi niistä on kesän ajan Kangasala-talossa esillä oleva juhlanäyttely Soitinten kuningatar. Juhlavuoden pääkonsertti on 13. lokakuuta Kangasalan kirkossa. Samana päivänä vuonna 1843 Anders Thulé sai luvan rakentaa urkuja Suomessa.

Tuomiokirkkoseurakunnan urkukierros on suunnattu kaikille historiasta ja uruista kiinnostuneille.

– Juhlavuoden merkeissä syntyi ajatus tehdä yhteisöllinen tapahtuma. Urkukierrokselle voi tulla, vaikkei tiedä uruista mitään, kutsuu Riikka Viljakainen.

– Minusta on ollut hauska osallistua opastettuihin kävelykierroksiin. Koska en ole syntyperäinen tamperelainen, olen niillä päässyt tutustumaan kaupunkimme kulttuuriin ja historiaan, hän kertoo.

Vaelluksen pituus on kaksi kilometriä, ja se kuljetaan jalan. Siirtymisiin kirkosta toiseen on varattu 20 minuuttia.

– Pientä purtavaa ja vesipullo kannattaa myös varata mukaan. Jos matkan varrella on jäätelökioski, saattaa olla, että pikku pyhähdys sellaisen edessä tehdään, suunnittelee Viljakainen.

Aleksanterin kirkossa ja Tuomiokirkossa urkuparvelle pitää kiivetä raput, mutta esittelyn voi kuunnella kirkkosalistakin. Niin ikään voi kokeilla urkujen soittamista.

– Eiköhän se halukkaille järjesty, lupaa Viljakainen.

Jos haluaa tulla vain johonkin esittelyistä, sekin sopii. ♦

Elisa af Hällström

Urkuvaellus ja minikonsertit 14.5.

kello 12 Aleksanterin kirkko, kello 13 Finlaysonin kirkko, kello 14 Tuomiokirkko. Messu ja kirkkokahvit kello 10 Aleksanterin kirkossa

Toukokuun ekovinkki:

Viilennä viisaasti

Kesä tekee tuloaan, ja mieleen nousevat muistot kuumista asunnoista ja unettomista öistä. Kodin lämpötilaa saa kuitenkin laskettua tehokkaasti helpoilla keinoilla.

Vältä tarpeettomien sähkölaitteiden käyttämistä, sekä saunan ja uunin lämmitystä. Auringon paistaessa sulje ovet, ikkunat sekä sälekaihtimet ja vedä verhot ikkunoiden eteen. Tuuleta viileämällä ilmalla illan ja yön aikana siltä puolelta asuntoa, mihin aurinko ei paista. Vältä myös kosteuden lisäämistä asunnossa.

Mikäli edellä mainitut keinot eivät riitä viilentämään asuntoa tarpeeksi, avuksi voidaan ottaa esimerkiksi tuuletin ja puhaltimia. Moni turvautuu helteillä myös jäähdytyslaitteeseen tai ilmalämpöpumppuun. ♦

Mikko Rantanen

Lisää: siltalehti.fi/ekovinkki

Kuva: Shutterstock